NEDL TRANSFER
HN 67FL 3

Digitized by Google

AN

MAOPAY NḠA SUMAT

NI JESUKRISTO

SIRING NI MARKOS,

USA NḠA BAHIN

SAN BAG-O NḠA TESTAMENTO SAN ATON GINOO NḠA SI JESUKRISTO.

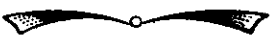

MANILA, P.I.

1908.

Digitized by Google

NT 3491

Harvard College Library
June 11, 1917
Gift of
American Bible Society

The Gospel of Mark in Samarenyo.

PHILIPPINE AGENCY:
AMERICAN BIBLE SOCIETY,
Bible House, Astor Place, N.Y.

Digitized by Google

AN
MAOPAY NGA SUMAT
NI
JESUKRISTO
SIRING NI
MARKOS.

Si Iuan nga Parabaptis.

1 AN tinikangan san Maopay nga Sumat ni Jesukristo nga Anak san Dios.

2 Sugad san nahasurat ni Isaias nga manaragna: "Kitaa, akon iginsosogo an akon sorogoon sa atubangan san imo bayhon, nga magaandam san imo dalan.

3 An tinug san usa nga nagsisingit sa kaminawan: Pagandam kamo san dalan san Ginoo; tadunga niyo an iya mga agian."

4 Si Iuan nagbaptis didto sa kaminawan, ngan nagwali san baptis san pagbasol sa pagpasaylo san mga sala.

5 Ngan nananugup sa iya an bug-os nga taga-Iudea, ngan an mga taga-Ierusalem, ngan pinabaptisan sira niya ngatanan sa salug san Iordan, sa pagtug-an nira san ira mga sala.

6 Ngan si Iuan nagsuklub sin mga barahibo san kamelyo, ngan usa ka bagkus nga anit sa iya hawak; ngan nagkaon sin mga duron, ngan dugus nga tarahon.

7 Ngan nagwali, ngan siniring: "Nasunud sa akon an garogamhanan pa sa akon; sa iya diri ako takus maghubad sin paggoko san higut san iya mga sapin.

8 Ako, sa matuud, nagbabaptis sa iyo sa tubig, kondi siya magbabaptis sa iyo sa Espiritu Santo.

An pagbaptis ngan an pagsulay kan Jesus.

9 Ngan nahanabu sadto nga mga adlaw, nga si Jesus inabut tikang sa Nasaret san Galilea, ngan ginbaptisan siya ni Iuan sa Iordan.

Digitized by Google

10 Ngan sa gilayon, san pagsaka niya sa tubig, nakita niya, nga nabuksan an mga langit, ngan an Espiritu, sugad san sarapati, nga nakuysad sa igbaw niya.

11 Ngan inabut in usa nga tinug tikang sa mga langit: "Ikaw amo an akon Anak nga hinigugma; sa imo may ada kalipay ako."

12 Ngan sa kadagmitan ginpagowa siya san Espiritu sa kaminǧawan.

13 Ngan didto siya sin kapatan ka adlaw sa kaminǧawan, ngan ginsulay ni satanas; ngan didto upud san mga mananap nga magpintas; ngan an mga sorogoon *san Dios* nagmamangno sa iya.

An pagtawag sa mga nahauna nga mga tinon-an.

14 Ngan san kabilango na ni Iuan, inabut si Jesus sa Galilea pagwali san Maopay nga Sumat san ginhadian san Dios.

15 Ngan nasiring: "An panahon natuman na, ngan an ginhadian san Dios hahani na: Magbasol, ngan tumoo kamo sa Maopay nga Sumat."

16 Ngan san naglalakat siya sa baybay san dagat sa Galilea, nahikit-an niya si Simon, ngan si Andres, nga bugto ni Simon, nga naglaladlad san usa nga pukot sa dagat; kay mga mangirisda sira.

17 Ngan nagsiring si Jesus sa ira: "Sunud kamo sa akon, ngan bibimoon ko kamo nga mangirisda san mga tawo."

18 Ngan sa gilayon binayaan nira an ira mga pukot, ngan nanunud sira sa iya.

19 Ngan san pakalakat sa oraonhan, nakita niya si Iakobo, nga *anak* ni Sebedeo, ngan si Iuan, nga iya bugto, nga nagtatangkup man san ira mga pukot sa ira sakayan.

20 Ngan sa gilayon gintawag niya sira; ngan binayaan nira an ira amay, nga si Sebedeo, sa sakayan upud san mga sinohulan, ngan nanunud sira sa orhe niya.

Pagtambal san yawanon sa Kapernaum.

21 Ngan sira sinulud as Kapernaum; ngan sa gilayon sa adlaw nga iparahuway sinulud siya sa sinagoga, ngan nanutdo.

Digitized by Google

22 Nĝan nanhipausa sira san iya pagtutdo; kay siya nagtutdo sa ira sugad sin may ada pagburutan, nĝan diri sugad san mĝa eskriba.

23 Nĝan may ada didto usa nĝa tawo, sa ira sinagoga, nĝa may ada espiritu nĝa mahugaw; nĝan nagsingit siya,

24 Nĝan nasiring: "¿Ano in amon sa imo, Jesus nĝa Nasaretnon? ¿Nakanhi ka ba sa pagguba sa amon? Ako nakilala kon sin-o ikaw, an Baraan san Dios."

25 Nĝan ginsaway siya ni Jesus, nĝan nasiring: "Hilum, nĝan gumowa sa iya."

26 Nĝan, san pinakurug siya san espiritu nĝa mahugaw, nĝan san siningit sa daku nĝa tinĝug, ginowa sa iya.

27 Nĝan an nĝatanan nanhipausa, sugad nĝa kaagi nĝa nagbalingkutay sira, nĝan nasiring: "¿Anano ini? ¿Anano nĝa pagtoronan nĝa bag-o ini, nĝa may ada pagburutan, nĝa nagsugo siya bisan sa mĝa espiritu nĝa mĝa maghugaw; nĝan nagtuman sira sa iya?"

28 Nĝan sa gilayon nagsarang an iya kadunganan sa bug-os nĝa katunaan nĝa palibot sa Galilea.

Pagtambal san uganĝan nĝa babaye ni Pedro, nĝan san iba pa nĝa mĝa magsakiton.

29 Nĝan sa gilayon, san paggowa sa sinagoga, sinulud sira sa balay ni Simon nĝan si Andres, upud si Iakobo nĝan si Iuan.

30 Nĝan an uganĝan nĝa babaye ni Simon nahigda, kay may ada hiranat. Nĝan sa kadagmitan ira ginsumatan tunĝud sa iya.

31 Nĝan napahirani siya, nĝan kinaptan niya siya sa kamut; nĝan iya binanĝon, nĝan sa gilayon binayaan siya san hiranat, nĝan nagmangno sa ira.

32 Nĝan, san kakurolpon, sa katunud na san adlaw, gindara nira sa iya an nĝatanan nĝa mĝa masakiton, nĝan an mĝa yawanon.

33 Nĝan an bug-os nĝa bungto sadto natirok sa ganghaan.

34 Nĝan, gintambal niya an kadam-an nĝa mĝa masakit sa magkadirodilain nĝa mĝa sakit, nĝan ginpaiwas niya an damu nĝa mĝa yawa, nĝan waray niya tuguti, nĝa magyinakan sira; kay nakakilala sira sa iya.

35 Nĝan sa pagkaaga, nagbubat siya sa waray pa sisidlak,

Digitized by Google

nğan naglakat, nğan nakadto sa usa nğa lugar nğa maminğaw, nğan didto nanğaraba.

36 Nğan si Simon, nğan an mğa upud niya, nanunud sa iya.

37 Nğan, san paghiagii sa iya, nagsiring sira sa iya: "An nğatanan nagpipinamiling sa imo."

38 Nğan siya nagsiring sa ira: "Pakadto kita sa mğa bungto nğa harani, basi magwali man ako didto, kay tunğud sito linakat ako."

39 Nğan nagwali siya sa mğa sinagoga nira, sa bug-os nğa Galilea, nğan nagpaiwas sa mğa yawa.

An pagtambal san usa nğa lasarohon.

40 Nğan napahirani sa iya an usa nğa lasarohon, nğa nagpakimalooy sa iya, nğan linuhud sa atubangan niya, nğan nasiring sa iya: "Kon imo karuyag, makakagtinlo ka sa akon."

41 Nğan si Jesus, san paghikalooy sa iya, inuntay niya an iya kamut, nğan kinamkam siya, nğan siniring sa iya: "Karuyag ko, matinloan ka."

42 Nğan sa gilayon san iya pakagyakan, iniwas an lasaro, nğan natinloan siya.

43 Nğan gintugon siya ni Jesus sin maopay gud, nğan gilayon pinalakat siya.

44 Nğan siniring siya sa iya: "Magmatnğon ka, nğa diri ka magpanumat bisan ano man, nğan bisan kan sin-o; kondi lakat, nğan mapakita ka sa saserdote, nğan maghalad ka tunğud sa imo pagkatinlo sadton iginsogo ni Moises, sa pagpamatuud sa ira."

45 Kondi siya, san pakalakat, nagtikang sa panumat sin daku, nğan pagpabantug san nahimo, nğa diri na sadang si Jesus makasulud sin dayag sa bungto, kondi sa gawas siya sa mğa lugar nğa kaminğawan; nğan sira nanğabut sa iya sa nğatanan nğa mğa kapipiliwan.

An lulid sa Kapernaum.

2 NĞAN sinulud siya liwat sa Kapernaum, sa katapus sin pira ka adlaw, nğan nahibatian, nğa siya nakadto sa balay.

Digitized by Google

2 Nğan sa gilayon kadam-an an nagtitirok sa iya; amo an kasugad nğa waray na nğani maigo, bisan pa sa hahirani sa ganghaan, nğan iginyakan niya sa ira an palong.

3 Nğan nanğabut sa iya an pira nğa nagadaradara sin usa nğa lulid, nğa gindadara sin upat.

4 Nğan, san diri sira sadang makahirani sa iya, tunğud san kadam-an, ginğulhaban nira an atup san tunğud niya; nğan san nabuhuan na, gintonton nira an duyan nğa hinibigdaan san lulid.

5 Nğan san nakita ni Jesus an pagtoo nira, nagsiring sa lulid: "Anak, pinasaylo ka na an imo mğa sala."

6 Nğan may nanlilingkod didto an iba san mğa eskriba, nğan nagpapainoino sa ira mğa kasingkasing:

7 "¿Kay ano nğa nagyakan ini sin sugad nğa pagpasipara? ¿Sin-o an sadang makapasaylo sa mğa sala, kondi usa la, an Dios?"

8 Nğan san nasayoran sa gilayon ni Jesus sa iya espiritu, nğa nagpapainoino sira sin sugad sa sulud san ira kalugariğon, siniring niya sira: "¿Kay ano nğa nagpapainoino kamo sini nğa mğa bagay sa iyo mğa kasingkasing?

9 ¿Anano ba an masarosayon an pagsiring sa lulid: Ipinasaylo an imo mğa sala; o pagsiring: Buhat ka, nğan dad-a an imo duyan, nğan lumakat?

10 Kondi, basi niyo hibaroan, nğa an Anak san Tawo may gahum sa tuna sa pagpasaylo san mğa sala (nagsiring sa lulid),

11 Sa imo nasiring ako: Buhat, nğan kuhaa an imo duyan, nğan kumadto ka sa imo balay."

12 Nğan sa gilayon binuhat siya, nğan gindara niya an iya duyan, nğan napakadto sa atubanğan san nğatanan; amo in kasugad nğa an nğatanan nanhipausa, nğan ginhimaya nira an Dios, nğan nasiring: "Waray pa gud kita makakakita sin sugad nğa buhat."

An pagtawag kan Lebi.

13 Nğan si Jesus nakadto liwat sa hirani san dagat; nğan an bug-os nğa kadam-an nagkaabut sa iya, nğan iya gintutdoan sira.

14 Nğan, san pag-agi, nakita niya si Lebi, nğa anak ni Alpeo, nğa naglilinğkod sa burnhisan, nğan siya siniring sa

Digitized by Google

iya: "Sunud sa akon." Nĝan san pagtukdaw niya, sinunud sa iya.

15 Nĝan nahanabu nĝa, san si Jesus nakiling sa lamesa sa balay sini, kadam-an man nĝa mĝa manurukot san buhis ug mĝa makasasala, nanĝinĝiling man upud sa iya, nĝan san iya mĝa tinon-an; kay damu sira, nĝan nanunud sa iya

16 Nĝan, san nakita siya san mĝa eskriba, nĝan mĝa pariseo, nĝa nanĝanĝaon kaupud san mĝa manurukot san buhis nĝan mĝa makasasala, sira nagsiring sa iya mĝa tinon-an: "¿Kayano nĝa nakaon, nĝan nainum siya upud san mĝa magsurukot san buhis nĝan mĝa makasasala?"

17 Nĝan san pakabati sini ni Jesus, siniring sa ira: "An mĝa magopay waray kinahanglan san magtarambal, kondi an mĝa may ada sakit. Waray ako makanbi sa pagtawag sin mĝa matadung, kondi san mĝa magpakasasala sa pagbasol."

Sa pagpuasa.

18 Nĝan nanmuasa an mĝa tinon-an ni Iuan, nĝap san mĝa pariseo; nĝan nanhirani sira kan Jesus, nĝan nasiring: "¿Kay ano nĝa nagpupuasa an mĝa tinon-an ni Iuan, nĝan san mĝa pariseo, nĝan an imo mĝa tinon-an waray magpuasa?"

19 Nĝan si Jesus nagsiring sa ira: "¿Sadang magpusa an mĝa kaupud san bana san kinasal, kon ini ada pa upud sa ira? Sa aada pa upud nira an bana, diri sira nakakagpuasa.

20 Kondi maabut an mĝa adlaw, nĝa panĝunĝuha-on sa ira an bana, nĝan niyan magpupuasa sira sadto nĝa mĝa adlaw.

21 Waray usa nĝa nagtatahi sin usa nĝa tangkup nĝa diri pinakura sa usa nĝa panapton nĝa daan; sa lain nĝa paagi an tangkup nĝa bag-o nakagusi san daan na, nĝan nakakarabdab pa san gusi.

22 Nĝan waray usa nĝa nagsusulud sin alaksio nĝa bag-o sa mĝa panit nĝa daan; sa lain nĝa paagi an bag-o nĝa alaksio makakapabutu san mĝa panit, nĝan an alaksio makakarag, nĝan an mĝa panit; kondi an alaksio nĝa bag-o kinahanglan igsulud sa mĝa panit nĝa bag-o.

Si Jesus Ginoo san Sabado.

23 Nĝan nahanabu, nĝa nag-agi siya sa adlaw nĝa ipara-

Digitized by Google

huway sa mga sabwag; ngan an iya mga tinon-an nagtikang sa pagpamuru sin mga uhay, san sira naglalakat.

24 Ngan nagsiring sa iya an mga pariseo: "¡Kitaa! ¿Kay ano nga nagbubuhat sira sa adlaw nga iparahuway san diri igo sa Kasogoan?

25 Ngan siya nagsiring sa ira: "¿Waray ba niyo hibasahi an ginbuhat ni Dabid, san siya may kinahanglan, ngan may kagutum siya, ngan an mga upud niya?

26 ¿Naonan-o nga sinulud siya sa balay san Dios, san mga adlaw ni Abiatar, nga pinakabataas nga saserdote, ngan kinaon san mga tinapay, nga nahabutang sa atubangan *san Dios*, nga diri nabaiigo sa ira an pagkaon, kondi sa mga saserdote la, ngan gintagan man niya an mga kaupud niya?"

27 Ngan siya nagsiring sa ira: "An adlaw nga iparahuway ginbuhat tungud sa tawo: diri nga an tawo, sa adlaw nga iparahuway.

28 Busa an Anak san Tawo amo an Ginoo man san adlaw nga iparahuway."

An twao nga may usa nga kamut nga uga.

3 NGAN sinulud siya liwat sa sinagoga, ngan didto may usa ka tawo, nga may usa nga kamut nga uga.

2 Ngan gininawan nira siya, kon pagtambalon niya sa adlaw nga iparahuway, basi igsumbung nira siya.

3 Ngan nagsiring siya sa tawo, nga may kamut nga uga: "Tukdaw su butnga."

4 Ngan siya nagsiring sa ira: "¿Igo ba san Kasogoan sa adlaw nga iparahuway an pagbuhat sin maopay, o kon pagbulat sin maraut? ¿Pagluwas sin kinabuhi, o kon pagpatay?" Kondi sira naghilum.

5 Ngan, san pangginano niya sa ira, kinita niya sira nga may kasina, nga masurubon tungud san katig-a sa ira mga kasingkasing, siya siniring sa tawo: "Untaya an imo kamut." Ngan iya inuntay, ngan an iya kamut nahiuli-an nga maopay na sugad san usa.

6 Ngan san pakalakat na san mga pariseo, sa gilayon nagsarabut sira sa mga Herodianhon patok kan Jesus, sa pagpatay sa iya.

7 Ngan inuli si Jesus upud san iya mga tinon-an ngadto sa dagat; ngan nanunud sa iya in usa ka daku nga kadam-an tikang sa Galilea, ngan sa Iudea;

Digitized by Google

8 Ngan sa Ierusalem, ngan sa Idumea, ngan didto dapit san Iordan; ngan an mga naglilibut sa Tiro, ngan sa Sidon, mga nga daku nga kadam-an, san ira pakabati san ngatanan nga ginhimo niya, nangabut sa iya.

9 Ngan nagsogo sa iya mga tinon-an, nga mag-andam sira sin usa nga sakayan tungud san kadam-an, basi diri siya mira maipit.

10 Kay gintambal niya in damu, amo in kasugad nga nagsosook sa iya an ngatanan nga mga may sakit sa pagkamkam sa iya.

11 Ngan an mga espritu nga maghugaw, san pakakita nira sa iya, nangulub sa atubangan niya, ngan nagsiringit, ngan nasiring: "Ikaw amo an Anak san Dios."

12 Ngan siya nagtugon gud sa ira, nga diri nira igpakilala siya.

An pagtawag san napulo kag duha.

13 Ngan sinaka siya sa bukid, ngan gintawag niya sa iya an mga karuyag niya; ngan nanaup sa iya.

14 Ngan gintukud niya an napulo kag duha, basi nga mangupud sa iya, basi siya magsogo sa ira sa pagwali;

15 Ngan sa may kagamhanan sa pagpanambal san mga sakit, ngan pagpaiwas san mga yawa:

16 Si Simon, nga ginngaranan nga si Pedro

17 Ngan si Iakobo, nga anak ni Sebedeo, ngan si Iuan, nga bugto ni Iakobo, nga ginngaranan niya sira nga mga Boanerges, nga kon sayoron, an mga anak san dalugdug;

18 Ngan si Andres, ngan si Pelipe, ngan si Bartolome, ngan si Mateo, ngan si Tomas, ngan si Iakobo, nga *anak* ni Alpeo, ngan si Tadeo, ngan si Simon nga Kanaanhon,

19 Ngan si Iudas Iskariote, nga nagtubyan man sa iya. Ngan nanulud sira sa balay,

An pasipara san mga eskriba.

20 Ngan burunyug liwat an mga kadam-an, amo in kasugad nga diri sira sadang makakaon bisan tinapay.

21 Ngan san pagpakabati sini san mga tag-iya, nakadto sa pagdakup sa iya; kay nasiring sira: "Natuyaw siya."

22 Ngan an mga eskriba, nga nanlusok tikang sa Ierusalem, nasiring: "May Beelsebub siya; ngan: Tungud kay punoan san mga yawa nagpaiwas san mga yawa."

Digitized by Google

23 Ngan gintawag niya sira sa iya, ngan ginsiring niya sa mga paaliday: "¿Ano in pagkasadang ni satanas pagpaiwas kan satanas?

24 Ngan kon an usa nga ginhadian magkabahin patok sa iya man, adto nga ginhadian diri sadang magpadayon.

25 Ngan kon an usa nga balay magkabahin patok sa iya man, adto nga balay diri sadang makapadayon.

26 Ngan kon si satanas tumindug patok sa iya ngahaw, ngan magkabahin siya, diri siya sadang makapadayon, kondi may katapusan siya.

27 Waray bisan sin-o nga makakasadang pagsulud sa balay san makusug, ngan pagagawon an iya mga garamiton, kon diri niya anay gapuson an makusug; ngan niyan tikason an iya balay.

28 Sa matuud nagsiring ako sa iyo, nga pagpapasayloon an mga anak san mga tawo isan ngatanan nga mga sala nira, ngan san ngatanan nga mga pasipara nga igpapasipara;

29 Kondi bisan sin-o nga magpasipara sa Espiritu Santo, diri gud mahiaagum sin pasaylo, kondi nga makakasala siya san sala nga waray katapusan."

30 Kay siniring sira: "Siyam ay ada usa ka espiritu nga mahugaw."

Panimalay ni Jesus.

31 Ngan nangabut an iya mga kabugtoan, ngan an iya iroy; ngan san nanunukdaw sira sa gowa, iginpatawag siya nira.

32 Ngan an kadam-an nanlingkod sa palibot niya, ngan nasiring sa iya: "Kitaa, an imo iroy, ngan an imo mga kabugtoan sa gowa, ngan namimiling sa imo."

33 Ngan siya nagbaton sa ira, ngan nasiring: "¿Sin-o an akon iroy, o an akon mga kabugtoan?"

34 Ngan siya nangingano siya sa mga nagkakalingkod sa palibot niya, ngan nasiring: "Kitaa, an akon iroy, ngan an akon mga kabugtoan.

35 Kay bisan sin-o nga magbubat san kaburuton san Dios, ini amo an akon bugto nga lalaki, ugan an akon bugto nga babaye, ngan an akon iroy."

Pananglitan san magsarabud.

4 NGAN siya nagtikang liwat sa pagpanutdo sa baybay san dagat; ngan nagtiripon sa iya an usa nga daku gud nga

Digitized by Google

kadam-an, amo an pagsakay niya sa sakayan, nğan naglingkod didto sa dagat; nğan an bug-os nğa kadam-an nakadto sa tuna sa baybay san dagat.

2 Nğan pinanutdoan sira sin damu nğa mğa bagay sa mğa pananglitan, nğan ginsiring niya sira san iya pagtoron-an:

3 Pamatii niyo: Kitaa, usa nğa magsarabud naglalakat sa pagsabwag.

4 Nğan nahanabu, san siya nagsasabwag, nğa an usa ka bahin san binbi naholog sa ligid san dalan, nğan nanaup an mğa tamsi sa langit, nğan ira gintuktuk.

5 Nğan an usa ka bahin naholog sa kabatohan, didto sa waray damu nğa tuna; nğan sa gilayon nanubu, tunğud kay waray kahilarum sa tuna

6 Nğan san pagsirang san adlaw, nagkauuga; nğan tunğud nğa waray gamut, nagkalalaya

7 Nğan an usa ka bahin naholog sa kasapinitan, nğan nanubu an mğa sapinit, nğan pinanlumsan ito, nğan waray makapamunğa.

8 Nğan an usa ka bahin naholog sa maopay nğa tuna; nğan namunğa, nğan tinubu, nğan dinaku, nğan nagdara an usa sin katloan; nğan an usa, kaunman; nğan an usa, usa ka gatus."

9 Nğan, siya nagsiring sa ira: "An may ada mğa talinğa sa pamati, mamati."

10 Nğan san usa na la siya, an mğa naglilibut sa iya kaupud san nanapulo kag duha, nanmakiana sa iya nahatutunğud san pananglitan.

11 Nğan siya nagsiring sa ira: "Sa iyo iginhatag an pagpahibaro san tinago san ginhadian san Dios; kondi an mğa aada sa gowa, an nğatanan nğa mğa bagay, sa mğa pananglitan;

12 Basi nğa sa pagkita, makita nira, nğan diri sira makakilala; nğan sa pamati, magkabati sira, nğan diri sira makasabut; banğin nğa kon magkababalhin sira, nğan pagpasayloon sira san *ira* mğa sala."

13 Nğan siya nagsiring sa ira: "¿Waray niyo masabuti ini nğa pananglitan? Nğan ¿paoonanhon nğa pagsabut niyo san nğatanan nğa mğa pananglitan?

14 An magsarabud nagsabwag san polong.

15 Nğan ini sira amo an mğa sa ligid san dalan, nğa didto iginsabud an polong; kondi san ira pagpakabati, sa gilayon inabut si satanas, nğan ginkuha niya an polong nğa iginsabud sa ira mğa kasingkasing:

Digitized by Google

16 Ngan sugad man sira amo an mga iginsabwag sa mga kabatoan, nga sa pakabati nira san polong, sa gilayon kinarawat nira siya nga malipayon.

17 Ngan waray sin gamut sa ira kalugaringon, kondi sa gutiay nga panahon la; niyan kon umabut an kagol-anan, o pamokod tungud san polong, sa gilayon makakaagi sira sin katigayonan sa paghipakdol.

18 Ngan an iba amo an iginsabwag sa mga kasapinitan; ini amo an mga nagpakabati san polong;

19 Ngan ginsudlan sira san mga pangarit san kalibutan, ngan san limbong san mga mangad, ngan san karuyag nahatungud sa iba nga mga butang, nalumsan an polong, ngan waray magmabungaon.

20 Ngan ini amo an iginsabwag sa tuna nga maopay: an mga nanmamati san polong, ngan ira ginkarawat, ngan ibinunga an usa, katloan; an usa, kaunman; pgan an usa, usa ka gatus.

Pananglitan san suga.

21 Nagirsing man siya sa ira: "¿Gindadara ba an suga, basi nga ibutang sa ilarum san taraksan, o sa ilarum san higdaan? ¿Diri ba, basi nga ibutang sa burotangan san suga?

22 Kay waray ano man nga tinago kon diri igpapadayag; bisan ano nga tinago, kondi basi nga mapahayag.

23 Kon sin-o an may mga talinga sa pamati, mamati.

24 Ngan nagsiring man siya sa ira: "Pag-andam kamo san iyo pinamamatian; sa suruklan nga iyo igsukul, pagsusuklon sa iyo; ngan kamo nga namamati, pagdudugangan kamo.

25 Kay an may ada, sa iya ihahatag; kondi an waray, bisan pa an iya pagkukuhaon sa iya."

Pananglitan san binhi.

26 Nagsiring man siya: "Amo man an ginhadian san Dios, sugad nga kon an usa ka tawo igsabud niya an binhi sa tuna.

27 Ngan komatorog, ngan magbangon sa gab-i, ngan sa adlaw, ngan an binhi maturuk, ngan magtitinubu, nga waray niya hibaroi kon naoonano.

Digitized by Google

28 Kay an tuna sa iya kalugaringon manmumunga; an una, dahon; sunud, an puso; sa orhi, an bug-os nga matinggas nga puso;

29 Ngan kon an bunga sadang na, sa gilayon padadad-an san tawo sin garab, kay inabut na an panganì."

Pananglitan san binhi san mostasa

30 Nagsiring man siya: "¿Ano nga kaangay naton an ginhadi-an san Dios? O ¿sa ano ba nga pananglitan aton siya igpapananglit?

31 Sa usa nga binhi nga mostasa, nga kon isabwag sa tuna, amo an labi nga gutiay san ngatanan nga mga binhi, nga aada sa tuna;

32 Kondi san nahasabwag na, magtitinubu, ngan magdidinaku pa sa ngatanan nga urotanon, ngan mananangga sin duro kadagku, nga an mga katamsihan sa langit sadang makahapon sa ubus san iya lambong."

33 Ngan sa madamu nga sugad nga mga pananglitan nga ipinamolong niya sa ira an polong, sugad san sadang sira makapamati.

34 Ngan sa waray panaglitan waray magyakan sa ira; kondi san sira la, iginsaysay niya an ngatanan nga mga bagay sa iya mga tinon-an.

Si Jesus nakadto san uranos.

35 Ngan sadto nga adlaw, san kolop, nagsiring siya sa ira: "Matabok kita sa tabok."

36 Ngan san pagbayai nira san kadamu-an, gindara nira siya, sugad san dididto man siya, sa sakayan; ngan may ada didto man iba nga mga gudtiay nga sakayan kaupud nira.

37 Ngan inabut in usa nga daku nga unos san hangin; ngan ginsakyan san mga balud an sakayan, nga sanglit ito napuno na.

38 Ngan siya nakadto sa olin, nga nahanganga turog sa bawbaw san olonan. Ngan ira siya ginpukaw, ngan nasiring sa iya: "Magturutdo, ¿diri ka ba nabaraka, nga magkakalulumus kita?"

39 Ngan nagbangon siya, ngan ginsaway niya an hangin, ugan ginsiring niya an dagat: "¡Himurayaw; maglinaw ka!" Ngan inokoy an hangin, ngan inabut in daku nga kalinaw.

Digitized by Google

40 Nğan siya nasiring sa ira: "¿Kay ano an iyo pagkahadluk? ¿Ano nğa waray kamo pagtoo?"
41 Nğan nagkahadluk gud sira sin daku, nğan nagsiniringay an usa kag usa: "¿Sin-o ba ini, nğa bisan an hanğin ug an dagat nasugut sa iya?"

An yawan-on nğa taga-Gadara.

5 NĞAN nanğabut sira sa tabok san dagat, sa tuna san mğa taga-Gadara.
2 Nğan san pakahawas niya sa sakayan, sa kadagmitan ginsugat siya sin usa ka tawo, nğa may espiritu nğa mahugaw, tikang sa mğa lulubnğan;
3 Nğa an iya puruyan didto sa mğa lulubnğan, nğan bisan pa sa mğa tarikara waray sin-o man nğa nakakasadang paggapus sa iya
4 Kay nakadamu na paggapusa siya san mğa lugpit, nğan mğa tarikara; nğan an mğa tarikara pinamugtas niya, nğan pinanmari an mğa lugpit, nğan waray may nakasadang sin pagpaanad sa iya
5 Nğan didto siya gihapon, sa adlaw nğan sa gab-i, sa mğa kabukiran, nğan sa mğa lulubnğan, nğa nagsisingit, nğan nagsasamad siya sa iya nğahaw san mğa bato.
6 Nğan sa pakakita niya kan Jesus sa hirayo, nagdalagan siya, nğan nagsimba sa iya.
7 Nğan san pagsingit sa daku nğa tinğug, nasiring. "¿Ano in akon sa imo, Jesus nğa Anak san Gihatataasi nğa Dios? Iginsusumpa ta ikaw sa Dios nğa diri mo ako pagsakiton."
8 Kay siniring siya niya: "Gowa ka sa tawo, espiritu nğa mahugaw."
9 Nğan nagpakiana siya sa iya: "¿Sin-o an nğaran mo?" Nğan siya binaton, nğan nasiring: "Legion* an akon nğaran, kay damu kami."
10 Nğan nakimalooy sa iya sin duro, nğa diri niya sira pakadtoon sa gawas san tuna.
11 Nğan may didto, hirani sa kabukiran, usa nğa daku nğa kapanon sin mğa baktin, nğa nagpipinanabsab.
12 Nğan nakimalooy sa iya an nğatanan nğa mğa yawa, nğan siniring: "Pakadto-a kami sa mğa baktin, basi nğa manulod kami sa ira."

* *Legion*, may ada lima, o unum ka ribo.

Digitized by Google

13 Nğan tinugutan sa gilayon ni Jesus. Nğan san pangowa san mğa espiritu nğa maghugaw, nanulud sa mğa baktin; nğan an kapanon dinulhug nğa nagdadadlagan sin makusug sa pangpang nğadto sa dagat; may ada daw mğa duha ka ribo sira, nğan nagkalulumus sa dagat

14 Nğan an mğa napapanabsab san mğa baktin, nagpahirayo, nğan nanumat didto sa bungto, nğan sa kaooman. Nğan nagkalakat an mğa tawo sa pagkita san nahinabu.

15 Nğan sira nanğabut kan Jesus, nğan nakita nira an may legion anay nğa yawanon, nğa nalingkod, nğan pinanaptonan, nğan sa iya maopay nğa panumduman, nğan nagkahadluk sira.

16 Nğan ginsumatan sira san mğa nagpakakita san nahanabu sa yawanon, nğan sa mğa baktin.

17 Nğan nagtikang sira sa pagpakimalooy sa iya, nğa gumikan siya tikang san ira mğa paultan.

18 Nğan san nasakay na siya sa sakayan, nagpakimalooy sa iya an yawanon sadto, nğa tugutan siya, nğa makaupud sa iya;

19 Kondi waray tumugut si Jesus sa iya, kondi nagsiring sa iya: "Kadto ka sa imo balay sa imo mğa sangkay, nğan pagsumati sira kon matiunano ka daku, nğa mğa bagay an ginhimo sa imo san Ginoo, nğan nğa kinalooyan niya ikaw."

20 Nğan linakat siya; nğan nagtikang sa pagpasamwak sa Dekapolis kon matiunano ka daku nğa mğa bagay an binuhat sa iya ni Jesus; nğan nanhitinğala an nğatanan.

An anak nğa babaye ni Iairo; an babaye nğa masakit nğa ginaawakan.

21 Nğan san pagtabok liwat ni Jesus sa sakayan sa tabok, nagtiripon sa iya in usa nğa daku nğa kadam-an; nğan siya sadto hirani sa dagat.

22 Nğan, kitaa, inabut sa iya in usa san mğa magburunt san sinagoga, nğa ginğanğaranan si Iairo; nğan san pakakita sa iya, kinulub sa tiilan niya.

23 Nğan siya nakimalooy sin daku sa iya, nğan nagsiring: "An akon anak nğa babayehay naghihinğutas; ipinakikimalooy ko sa imo, nğa imo kadtoon, nğan ibutang mo san imo mğa kamut sa iya, basi nğa maluwas, nğan mabuhi siya.

Digitized by Google

24 Nğan inupud sa iya *si Jesus;* nğan nanunud sa iya in usa nğa daku nğa kadam-an, nğan ginsosook siya.

25 Nğan usa nğa babaye, nğa ginaawakan, sa kanan napulo na kag duha ka tuig;

26 Nğan nag-antus sin daku sa madumu nğa mğa tambalan, nğan nagkarag san nğatanan niya; nğan sa waray niya pagpusli, nğan waray nğani pagoroopay, kondi nagtikaraut pa;

27 San pakabati niya sa nahatutunğud kan Jesus, nagpahirani sa luyo sa butnğa san katawohan, nğan kinamkam an iya mğa panapton.

28 Kay siya nasiring: "Kon akon la makamkam an iya mğa panapton, maluluwas ako."

29 Nğan sa gilayon inukoy an iya nagtitinabiyog, nğan inabat sa iya lawas, nğa nagopay na an iya sakit.

30 Nğan sa gilayon nakilala ni Jesus sa iya kalugaringon, nğa an gahum ginowa sa iya; nğan san paglingi niya sa butnğa san mğa katawohan, nagsiring: "¿Sin-o an nagkamkam san akon mğa panapton?"

31 Nğan nagsiring sa iya an iya mğa tinon-an: "Nakita mo, nğa ginpopook ka san katawohan, nğan nagsiring ka: ¿Sin-o an nagkamkam sa akon?"

32 Nğan nanğinano siya sa pagkita san sa iya san nagbuhat sini.

33 Nğan an babaye, nğa nabadluk nğa nanğurug, san hinbaroan niya an nahinabu sa iya, napahirani, nğan kinulub sa atubangan niya, nğan nagsumat sa iya san nğatanan nğa kamatooran.

34 Nğan siya nagsiring sa iya: "Anak, an imo pagtoo ginluwas ka; lakat ka sa kamurayaw, nğan maopay ka san imo sakit."

35 San nagyayakan pa siya, may mğa nagkaabut tikang sa balay san magburuut san sinagoga, nğan nasiring: "An imo anak patay na. ¿Ano nğa budlayon mo pa gud an Magturutdo?"

36 Nğan si Jesus sa gilayon, san pagkabati san polong nğa iginsiring, nagsiring sa magburuut san sinagoga: "Diri ka mahadluk; magtoo ka la."

37 Nğan waray magtugut bisan kan sin-o, nğa unupud sa iya, kondi si Pedro, nğan si Iakobo, nğan si Juan, nğa bugto ni Iakobo.

Digitized by Google

38 Nğan inabut siya sa balay san magburuut san sinagoga, nğan nakita niya an usa nğa aringğasa, nğan mğa nanunook, nğan nanbahayhay sin duro.

39 Nğan sa iya pagsulud, siya nagsiring sa ira: "¿Ano nğa nagaaringğasa, nğan nanunook kamo? An bata waray mamatay, kondi nakatorog."

40 Nğan gintinawaan siya nira Kondi san natabog niya an nğatanan, gindara niya an amay, nğan an iroy san bata, nğan an mğa dididto kaupud niya, nğan sinulud san hinihigdaan san bata

41 Nğan kinaptan niya sa kamut an bata, nğan nagsiring sa iya: 'Talitha kumi;" nğa kon badbaron amo: "Daraga, sa imo ako nagsiring, magbuhat ka."

42 Nğan sa gilayon nagbuhat an daraga, nğan naglakat; kay may napulo kag duha na ka tuig siya. Nğan nanhipausa sira sa daku nğa paghinsa.

43 Nğan nagtugon gud sa ira, nğa waray sin-o man nğa mahibaro sini. Nğan nagsogo siya sa ira, nğa tagan sin pagkaon *an daraga.*

Si Jesus nğa gintamay sa Nasaret.

6 NĞAN nakadto si Jesus didto, nğan napakadto sa iya natubuan nğa tuna; nğan nanunud sa iya an iya mğa tinon-an.

2 Nğan san pag-abut san adlaw nğa iparahuway, nagtikang siya sa panutdo sa sinagoga; nğan damu san mğa nagpakabati sa iya, nanhipausa, nğan nasiring: "¿Diin tikang ini nğa mğa bagay nğa nasa iya? Ngan ¿an ano nğa kaaram ini nğa ginhatag sa iya, nğa bisan an sugad nğa mğa katinğalahan ginbuhat san iya mğa kamut?

3 ¿Diri ba ini an panday nğa anak ni Maria, nğa bugto ni Iakobo, nğan ni Ioses, nğan ni Iudas, nğan ni Simon? ug ¿waray ba dinhi upud sa aton an iya mğa bugto nğa babaye?" Nğan nakaagi sira sa iya sin katigayonan sa paghipakdol.

4 Nğan nagsiring sa ira si Jesus: "Waray usa nğa manaragna, nğa waray kadungganan, kondi sa iya natubuan nğa tuna, nğan sa butnğa san iya kaurupdan, nğan sa iya kalugarinğon nğa balay."

5 Nğan waray makahimo siya didto sin ano man nğa katinğalahan, kon diri an pagbutang niya sa may pira nğa mğa masakit san iya mğa kamut, nğan gintamtal niya sira

Digitized by Google

6 Nğan nahitingala siya tungud san pagkakulang sin pagtoo nira. Nğan naglibut sa mğa bisita, sa pagpanutdo.

An katungdanan san napulo kag duha.

7 Nğan gintawag niya an napulo kag duha, ngan nagtikang sa pagsogo sa ira sin tagdubaduha, nğan gintagan niya sira sin gahum patok sa mğa espiritu nğa mahugaw.

8 Nğan siya nagsogo sa ira, nğa diri sira magdara sin bisan ano sa paglalaktan, kondi usa nğa tungkod la; waray sin surudlan, waray sin tinapay, waray sin kuwarta sa bagkus;

9 Kondi nğa manuklub sira sin mğa sapin nğa buboihuho; nğan "diri kamo magsuklub sin duha nğa panapton."

10 Nğan siya nagsiring sa ira: "Bisan diin nğa magkasulud kamo sa usa nğa balay, pagokoy kamo didto, tubtub nğa magkalakat kamo tikang didto nğa lugar.

11 Nğan bisan diin nğa diri kamo karawaton nira, bisan pamati sa iyo, sa paglakat didto niyo, taktaka niyo an tapotapo sa mğa rapadapa san iyo mğa tiil, sa pagpamatuud patok sa ira. Matuud nasiring ako sa iyo, nğa maloroluya sa Sodoma nğan sa Gomora, sa adlaw san paghukom, sa sito nğa bungto."

12 Nğan nagkalakat sira, nğan nagwali, nğa magbasol an mğa tawo.

13 Nğan ginpagawas nira in damu nğa mğa yawa, nğan ginhirogan nira sin lana an damu nğa mğa magsakit, nğan gintambal sira nira.

An kamatayon ni Iuan nğa Parabaptis.

14 Nğan nahibati-an san hadi nğa si Herodes, kay nahabantug an iya ngğaran, nğan nagsiring: "Si Iuan nğa Parabaptis nabanhaw sa mğa minatay, nğan tungud sini an mğa kagamhanan nabuhat sa iya."

15 An iba nagsiring: "Amo si Elias;" nğan an iba: "An usa nğa manaragna, o daw an usa san mğa manaragna."

16 Kondi, san pakabati ni Herodes, nagsiring: "Ini amo si Iuan, nğa akon ginpugutan; siya nabanhaw tikang sa nğa minatay."

17 Kay si Herodes amo man an nagsogo sa pagdakup kan Iuan, nğan iya gingapus siya sa bilangoan, tungud kan Herodias, nğa asawa ni Pelipe, nğa iya bugto; kay pinangasawa niya.

Digitized by Google

18 Kay si Iuan nagsiring kan Herodes: "Diri tugut sa imo an paghuput san asawa san imo bugto."
19 Nğan si Herodes nagdumut sa iya, nğan buut siya patayon; kondi waray siya pakakahimo;
20 Kay si Herodes nahahadluk kan Iuan, nğa nasayoran nğa siya usa nğa tawo nğa matadung nğan baraan, nğan ginbabantayan niya; nğan sa nahibatian niya siya, naghimo siya sin damu nğa mğa bagay, nğan pinamatian niya siya sin malipayon.
21 Nğan san inabut an usa ka adlaw nğa maopay, nğa si Herodes, sa adlaw sa iya pagkatawo, napapanihapon sa mğa kadagkuan niya, nğan sa mğa Kiliarka,* nğan sa mğa panğolo sa Galilea:
22 Nğan san pagsulud an anak nğa babaye san amo nğa Herodias, nğan nagsayaw, naruyagan ni Herodes nğan sa mğa nanğinğiling upud niya sa lamesa; nğan nagsiring an hadi sa daraga: "Manğaro ka sa akon, kon ano an imo karuyag, nğan ihahatag ko sa imo."
23 Nğan nagsumpa sa iya: "Bisan anano nğa butang, nğa imo panğaroon sa akon, ihahatag ko sa imo, bisan pa an katunğa san akon ginhadian."
24 Nğan ginowa siya, nğan nagsiring sa iya iroy: "¿Anano an akon panğanğaroon?" Nğan nagsiring siya: "An olo ni Iuan nğa Parabaptis."
25 Nğan sinulud siya sin madagmit sa hadi, nğan nanğaro, nğan nasiring: "Buut ko nğa an imo ihatag sa gilayon sa akon, sa usa nğa pingan, an olo ni Iuan nğa Parabaptis."
26 Nğan nagsakit gud kaopay an hadi; kondi tunğud san iya mğa panumpa, nğan sa mğa nanğinğiling upud niya, waray paglarisa niya siya.
27 Nğan sa gilayon nagsogo an hadi sin usa san iya mğa bantay, nğan nagsogo nğa dad-on an iya olo.
28 Nğan nagkalakat ini, nğan ginpugutan siya sa bilangoan, nğan gindara an iya olo sa usa nğa pingan, nğan iginhahatag niya sa daraga; nğan iginhatag san daraga sa iya iroy.
29 Nğan san nahibatian san iya mğa tinon-an, nagpakadto nğan kinuha an iya lawas, nğan iginbutang nira sa usa nğa lulubnğan.

* *Kiliarka*, panğolo san usa ka ribo nğa sondalo.

Digitized by Google

An nahauna nga pagpadamu san
mga tinapay.

30 Ngan nagtitirok kan Jesus an mga sinogo, ngan iginsumat nira sa iya an ngatanan nga ira ginhimo, ngan an ira ipinanutdo.

31 Ngan nagsiring siya sa ira: "Kadi kamo gud sin paglain sa usa nga lugar nga maninggaw, ngan manahuway kamo sin madaliay. Kay damu an tikanhi ng tikadto, ngan waray sira bisan katigayonan san pagkaon.

32 Ngan nanakay sira ngadto sa usa nga lugar nga maninggaw, sa paglain.

33 Ngan an mga tawo nakakita sa ira, san ira panakay, ngan nakilala siya san kadam-an; ngan nagtirig-ub sin dadlagan ngadto, ngan nanmaktas tikang sa ngatanan nga mga bungto, ngan nangabut sin una sa ira.

34 Ngan, san paggawas, nakita ni Jesus an damu nga katawohan, ngan siya nalooy sa ira, kay sugad mga karnero nga waray magbarantay: ngan nagtikang sa pagpanutdo sa ira sin damu nga mga bagay.

35 Ngan san kakulop na gud, an iya mga tinon-an nagpahirani sa iya, ngan nagsiring: "An lugar maninggaw, ngan kulop na gud;

36 Papanlakta sira, basi magpakadto sa mga kabaronan, ngan sa mga bisita sa palibut, ngan manguwarta sira sin tinapay; kay waray sira kakaonon."

37 Kondi siya binaton, ngan nagsiring sa ira: "Tagi niyo sira sin pagkaon." Ngan nagsiring sira sa iya: "¿Mapakadto ba kami sa pagkuwarta sin tinapay nga duha ka gatus ka denario,* ngan panhahatagan namon sira sin kakaonon?"

38 Ngan siya nagsiring sa ira: "¿Pipira an mga tinapay niyo? Pakadto kamo, ngan kitaa niyo." Ngan san ira paghibaroi, nagsiring sira: "Lima, ngan sin duha nga isda."

39 Ngan siya nagsogo sa ira papangiling sa banwa nga berde, ngan papagpuropundokon

40 Ngan nangiling sin binahinbahin sin tinaggatus ngan sin tinagkalim-an.

41 Ngan kinaptan niya an lima nga tinapay, ngan an duha

* *Denario*, may 0,84 pisos konant.

Digitized by Google

nga isda; ngan san humangad sa langit, nagpasalamat sa Dios: ngan ginpinitpinit niya an mga tinapay, ngan iginhatag niya sa iya mga tinon-an, basi ibutang sa atubangan nira; ngan ginbahinbahin an duha nga isda sa ira ngatanan.

42 Ngan nangaon-an ngatanan, ngan nagkabubusug.

43 Ngan nakaghimos sira san mga pinit sin napulo kag duha nga singlot nga puno; ngan san mga isda.

44 Ngan an mga nangaon san mga tinapay may ada mga lima ka ribo ka tawo.

Si Jesus naglakat sa bawbaw san dagat.

45 Ngan sa gilayon nga ginlugus niya an iya mga tinon-an sa pagsakay sa sakayan, ngan mapakadto sa tabok sa atuba ngan sa Betsaida, san napapanguli pa siya san mga katawohan.

46 Ngan san pinapapanguli na niya sira, nakadto siya sa bukid sa pangaraba.

47 Ngan san naabut na an kakurolpon, dididto an sakayan sa butnga san dagat, ngan siya la an sa tuna.

48 Ngan nakita niya sira, nga nagpipinangaud kay sungsung nira an hangin. Ngan san may ada ikaupat nga agma san gab-i, nakadto siya sa ira, ngan naglalakat sa bawbaw san dagat; ngan buut niya sira ligaran.

49 Ngan sira san paghikiti sa iya, nga naglalakat sa bawbaw san dagat, nakahunahuna sira nga usa nga balo, ngan nangugliat sira.

50 Kay sira ngatanan nakakita sa iya, ngan nagkalilisang. Ug sa gilayon nakighimangraw siya sa ira, ngan nagsiring sa ira: "Magkalipay kamo; ako ini; diri kamo magkahadluk."

51 Ngan sinakay siya sa ira sa sakayan, ngan inokoy an hangin. Ngan nanhipausa sira sin daku gud, sa sulud sa ira kalugaringon, ngan nanhitingala sira.

52 Kay waray sira sumabut san nahatutungud sa mga tinapay; kay mga magtig-a an ira mga kasingkasing.

53 Ngan san pakatabok, inabut sira sa tuna sa Genesaret, ngan dinoong sira didto.

54 Ngan san panhawas nira sa sakayan, gilayon nakilala siya san mga katawohan.

55 Ngan ginlibut nira didto an ngatanan nga katutunaan, ngan nagtikang sira pagdara sa mga duyan san mga masakit, kon diin nira hibatii nga aadto siya.

Digitized by Google

56 Ngan bisan diin siya nasulud sa mga bisita, o sa bungto, o sa mga kauumhan, ibinubutang nira an mga masakit sa mga baraligyaan, ngan nagpapakimalooy sira sa iya, nga bisan la masapigaran san sidsid san iya panapton. Ngan an ngatanan nga nasapigaran, nagkaluluwas.

Pagkalitolito nga susumaton san mga katiguranggan.

7 NGAN, nagtitirok sa iya an mga pariseo, ngan an iba san mga eskriba, nga nanggabut tikang sa Ierusalem;
2 Ngan san nakit-an nira an iba san mga tinon-an niya, nga nakaon sin tinapay nga mahugaw an ira mga kamut, nga amo nga waray sira makapanhunaw, gintamay nira ini.
3 Kay an mga pariseo, ngan an ngatanan nga mga Iudio waray panggaon, kondi manhunaw san mga kamut sin maopay, sa pagbantay san litolito nga susumaton san mga katiguranggan.
4 Ngan tikang sa baraligyaan waray sira panggaon, kon diri makalurup sira ngahaw. ngan may ada iba nga mga butang nga nakarawat nira, basi pagbantayan, sa mga panunlub sa mga tagayan, ngan mga daba, ngan san mga garamiton nga tumbaga, ngan san mga higdaan.
5 Niyan nanunakiana sa iya an mga pariseo, ngan an mga eskriba: "¿Ano nga waray paggawi an imo nga tinon-an siring san litolito nga susumaton san mga katiguranggan, kondi nga nanggangaon sira san tinapay sa waray panhunaw san mga kamut?"
6 Ngan binaton siya, ngan nagsiring sa ira: "Igo gud an igintagna ni Isaias sa nahatutunggud sa iyo, mga salinkapaw, siring san nasurat na: Ini nga katawohan sa mga imim nagtalahud sa akon, kondi an kasingkasing nira barayo sa akon.
7 Kondi awat la an pagsimba nira sa akon, ngan nanunutdo sira san mga pagtoronan, nga mga sogo san mga tawo.
8 Kay san ginbayaan niyo an mga sogo san Dios, gintipigan niyo an mga litolito nga susumaton san mga tawo: an mga panunlub san mga daba, ngan mga tagayan, ngan an iba nga mga damu nga butang, nga sugad sini ginbihimo niyo."
9 Ngan siya nagsiring sa ira: "Maopay nga ginwara niyo an sogo san Dios, basi kamo magbantay san iyo kalugaringon nga litolito nga susumaton.
10 Kay si Moises nagsiring: Magtahud ka sa imo amay,

Digitized by Google

nĝan sa imo iroy; nĝan: An magyakan sin maraut sa amay kon sa iroy, mamatay sa kamatayon

11 Kondi kamo nagsiring: Kon an tawo magsiring sa amay kon sa iroy: Korban nĝa kon sayoron, halad sa Dios, sadton nĝatanan nĝa sadang ko ikabulig sa imo,

12 Waray niyo tuguti siya paghimo sin ano man tunĝud sa iya amay kon sa iya iroy;

13 Sa pagwara san polong san Dios, tunĝud san litolito nĝa susumaton nĝa igintubyan niyo Nĝan damu nĝa mĝa butang nĝa sugad sinin ginhimo niyo."

14 Nĝan san pagtawaga niya an bug-osn ĝa kadam-an, siniring sa ira: "Pamati kamo nĝatanan sa akon, nĝan sabuta niyo.

15 Waray sin ano nĝa sa gawas san tawo, nĝan kon makasulud sa iya, sadang makahugaw sa iya; kondi an mĝa nagowa sa iya, sadto amo an makakahugaw san tawo.

16 An may ada mĝa talinĝa sa pamati, mamati."

17 Nĝan san pagsulud sa balay tikang sa kadam-an, nagpakiana sa iya nĝa tinon-an nahatutunĝud san panang-litan.

18 Nĝan nagsiring siya sa ira: "¿Ano man kamo nĝa waray paghunahuna? ¿Waray niyo masabut, nĝa bisan ano nĝa sa gawas, nĝa makasulud sa tawo, diri sadang makahugaw sa iya?

19 Kay waray makasulud sa iya kasingkasing, kondi sa tiyan; nĝan nahagowa sa tago, nĝa amo nakatinlo san nĝatanan nĝa mĝa kinaon."

20 Nĝan ginsiring niya: "An nahagowa sa tawo, adto nakakahugaw sa tawo.

21 Kay sa sulud, sa kasingkasing san mĝa tawo, nangogowa an mĝa maraut nĝa mĝa hunahuna, an mĝa panlibug, an mĝa pakighilawas, an mĝa pagpatay sin tawo;

22 An mĝa panikas, an mĝa pagkaimot, an mĝa magraut, an panlimbung, an pagkakaalo, an paniplat nĝa maraut, an mĝa pasipara, an pagpalabilabi, an pagkatuyaw.

23 Ini nĝatanan nĝa mĝa bagay nĝa maraut tikang sa sulud, nĝan nakakahugaw sira san tawo."

An babaye nĝa Siropenisiahanon.

24 Nĝan tinindug siya, nĝan nakadto didto sa mĝa ginkatakipan sa Tiro nĝan Sidon. Nĝan san nakasulud siya sa

Digitized by Google

usa nga balay, buut niya kunta nga waray tawo nga mahibaro; kondi waray siya makahimo sa pagtago.

25 Kay usa nga babaye, nga an iya bata nga gutiay nga babaye may usa ka espiritu nga mahugaw; ngan sa gilayon nakabati sa nahatutunGud sa iya, inabut ngan kinulub sa iya nga tiil.

26 Ngan an babaye nga Gresiahanon, tumanduk sa Siropenisia; ngan nakimalooy sa iya, nga iya pagawason an yawa sa iya anak.

27 Kondi si Jesus nagsiring sa iya: "Pabayae nga magkabubusug anay an mga anak; kay diri maopay nga pagkuha-on an tinapay san mga anak, ngan igpilak sa mga ayam."

28 Kondi siya binaton, ngan nasiring sa iya: "Oo, Ginoo; kay an mga ayam, sa ilarum sa lamesa, nangangaon san mga momo san mga kabataan."

29 Ngan siya nagsiring sa iya: "Tungud sini nga mga polong, lakat ka: ginowa na an yawa sa imo anak."

30 Ngan san paguli niya ngadto sa iya balay, iya nakita nga an yawa ginowa na, ngan iya anak nahigda sa higdaan.

An pagtambal san usa nga bungul ngan ngulu sa Dekapolis.

31 Ngan napakadto liwat siya sa mga baybayon sa Tiro ngan sa Sidon, ngan inabut sa dagat san Galilea sa butnga san mga baybayon sa Dekapolis.

32 Ngan gindad-an siya sin usa nga bungul ngan ngula, ngan ira siya ginpinakimalooyan, nga iya kamkamon san iya kamut.

33 Ngan gindara siya sa lain san mga katawohan, ngan ginsudlan niya san iya mga tudlo an mga talinga, ngan siya linura, ngan kinamkam niya an dila:

34 Ngan san binangad siya sa langit, gininhawa, ngan nagsiring sa iya: "Eppata," kon sa aton pa: "Mabukasan ka."

35 Ngan sa gilayon nagkabubuksan an iya mga talinga; ngan nahubaran an iya dila san mga higut, ngan nakayakan na sin maopay.

36 Ngan iya sira gintugon, nga dirim agpanumat bisan kan sin-o. Kondi an labi nga pagtugon niya sa ira, dugang lugud nga iginpapanumat gud nira.

Digitized by Google

37 Nğan nanhipausa sira sin daku kaopay, nğan nagsiring: "An nğatanan ginhimo niya sin maopay: nagbihimo nğa an mğa bunğul makabati, nğan an mğa nğula makayakan."

An ikaduha nğa pagpadamu san mğa tinapay.

8 SADTO nğa mğa adlaw, san may damu nğa mğa kadam-an, nğan waray sira sadang makaon, iya tinawag sa iya ang iya mğa tinon-an, nğan sumiring sa ira:

2 "Ako nalolooy san kadam-an, kay sira nagpadayon upud sa akon sin kanan tolo ka adlaw, nğan waray sadang makaon.

3 Nğan kon akon papanğulion sira nğa magpuasa sa ira mğa balay, pamumunawon sira sa dalan; nğan an iba sa ira tikang sa higrayo."

4 Nğan an iya mğa tinon-an binaton sa iya: "¿Tikang diin in usa nğa sadang makasadang sin tinapay sa sini nğa mğa tawo dinhi sa kaminğawan nğa lugar?"

5 Nğan siya nagpakiana sa ira: "¿Pipira an iyo mğa tinapay?" Nğan sira siniring: "Pipito."

6 Nğan iya ginsogo an mğa kadam-an, nğa manğiling sa tuna; nğan san pagkuhaa san pipito nğa tinapay, nğan san pakapasalamat, iya ginpinitpinit, nğan ipanhatag sa mğa tinon-an, basi ipamutang sa ira atubanğan; nğan ira ipinamutang sa atubanğan san kadam-an.

7 Nğan sira may ada sin pipira nğa gudtiay nğa mğa isda; nğan san iya kabendisioni sadto, iya iginsogo, nğa ipamutang ini man sa ira atubanğan.

8 Nğan sira nanğaon, nğan nagkabubusug; nğan ira pinanğuha an mğa pinitpinit, nğa nanhisalin, may pito ka singlot.

9 Nğan sira may ada uupat ka yukot. Nğan iya pinapanğuli sira.

An patubo san mğa pariseo.

10 Nğan sa kadagmitan san pagsakay sa sakayan upud san iya mğa tinon-an, siya inabut sa mğa bahin sau Dalmanuta.

11 Nğan an mğa pariseo nagkagawas, nğan nagtikang pakigbatonbaton, nğa namimiling sa iya sin usa nğa tigaman nğa tikang sa langit sa pagsulay sa iya.

Digitized by Google

12 Ngan san paginhawa sin halawig gud sa iya espiritu, siya siniring: "¿Kay ano ini nga katulinan nagpipinamiling sin usa nga tigaman? Matuud, ako nasiring sa iyo, nga waray tigaman, nga ihatag sa sini nga katulinan."

13 Ngan san pagbayai sa ira, siya sinakay liwat, ngan gumikan ngadto sa tabok.

14 Ngan sira nahakalimot pagdara sin tinapay, kondi usa la ka bug-os an ira tinapay sa sakayan.

15 Ngan san iya pagtugona sa ira, siniring: "Paghinay, magmatngon kamo san ipaturubo san mga pariseo, ngan ipaturubo ni Herodes."

16 Ngan sira nagpainoino sa usa kag usa: "Kita waray tinapay."

17 Ngan san paghibaro sito ni Jesus, siya siniring sa ira: "¿Kay ano an iyo pagpainoino tungud nga waray kamo tinapay? ¿Waray ba kamo pakatukib, o pakasabut? ¿Nagmatig-a ba an iyo mga kasingkasing?

18 San may ada mga mata, ¿diri ba kamo nakita? Ngan san may ada mga talinga, ¿diri ba niyo hinunumduman?

19 San akon pagpinitpinit san lilima nga tinapay sa lilima ka yukot ¿pira ba nga singlot an napuno sang mga pinit, nga iyo pinanmorot?" Ngan sira siniring: "Napulo kag duha."

20 "Ngan san pipito nga tinapay sa uupat ka yukot, ¿pira ba ka singlot an napuno san mga pinit, nga iyo pinanmorot?" Ngan sira siniring: "Pito."

21 Ngan siya siniring sa ira: "¿Diri pa ba kamo nakakasubut?"

An pagtambal san buta sa Betsaida.

22 Ngan sira inabut sa Betsaida; ngan sira nagdara sin usa nga buta ngada sa iya, ngan nakimalooy, nga iya kamkamon siya

23 Ngan san pagkapti san kanan buta kamut, iya gindara sa gawas san bisita, ngan paglud-an an iya mga mata, ngan ibinutang an iya mga kamut sa iya; ngan siya nagpakiana sa iya: "¿Nakita ka ba sin bisan ano?"

24 Ngan san paghangad siya, siniring: "Ako nakita san mga tawo, kay ako nakita sugad sin nagkakalakat nga mga kakahuyan."

25 Niyan iya liwat ibinutang an iya mga kamut sa iya mga

Digitized by Google

mata; ngan siya nagkinulaw, ngan natambal, ngan nakakita san ngatanan nga mga butang sin matinaw

26 Ngan iya pinauli siya ngadto sa iya balay, ngan nasiring: "Diri ka gud sumulud sa bisita."

An pagtug-an ni Pedro.

27 Ngan ni Jesus linakat, ngan an iya mga tinon-an ngadto sa mga bisita sa Sesarea ni Pilipo; ngan sa dalan siya nagpakiana sa iya mga tinon-an, ngan nasiring sa ira: "¿Sin-o ba an nasiring san mga tawo, nga amo ako?"

28 Ngan sira nagsumat sa iya, ngan nasiring: "Si Iuan nga Parabaptis; ngan an iba, si Elias; kondi an iba, usa san mga manaragna."

29 Ngan siya nagpakiana sa ira: "Kondi ¿sin-o an nasiring sa iyo, nga amo ako?" Si Pedro binaton, ngan siniring: "Ikaw si Kristo."

30 Ngan siya nagtugon sa ira, nga diri magsumat sira sa bisan usa sa nahatutungud sa iya.

31 Ngan siya nagtikang panutdo sa ira, nga an Anak san Tawo kinahanglan nga mag-antus san damu nga mga bagay, ngan igsikway san mga katigurangan, ug san mga puno san mga saserdote, ngan san mga eskriba, ngan pagpapatayon, ngan sa ikatolo ka adlaw mababanhaw.

32 Ngan siya nagyakan san mga polong sa kadaygan. Ngan si Pedro kinuha siya, ngan nagtikang pagsaway sa iya

33 Kondi siya, san paglingi, ngan san pagkita san mga tinon-an, ginsaway niya si Pedro, ngan siniring: "Paorhi sa akon, satanas,* kay diri mo gintitipigan an mga bagay san Dios, kondi an mga bagay san mga tawo."

An pagpas-an san iya krus.

34 Ngan san pagtawaga san kadam-an ngadto sa iya upud an iya mga tinon-an, siya siniring sa ira: "Kon may usa nga karuyag sumunud sa akon, magdidiri siya sa iya kalugaringon, ngan pagpapas-anon an iya krus, ngan sumunud sa akon.

35 Kay bisan sin-o an maruyag maluwas san iya kinabuhi, nawawara ito; ngan kon sin-o an mawara san iya kinabuhi tungud sa akon, ngan tungud san Maopay nga Sumat, naluluwas ito.

* *Satanas*, kaaway.

Digitized by Google

36 Kay ¿ano an kapulsanan san usa ka tawo, nga nagaamkon san bug-os nga kalibutan, ngan mawawara an iya kalag?
37 O ¿ano an mahababalyo san usa ka tawo san iya kalag?
38 Kay bisan sin-o an maawud sa akon ug sa akon mga polong dinhi sini nga katulinan nga makihilawason ug makasasala, an Anak san Tawo maawud man sa iya, kon siya umabut upud san himaya san iya Amay upud an iya mga baraan nga mga sorogoon san Dios."

9 NGAN siya siniring sa ira: "Matuud, ako nasiring sa iyo, may ada sa nagkakatukdaw dinhi, nga diri makakatilaw san kamatayon, tubtub nga waray pa sira pakakakita san gin'badian san Dios, nga umabut upud an kagambanan."

An pagbalhin.

2 Ngan san katapus san unum ka adlaw, si Jesus iginupud niya si Pedro, ug si Iakobo, ngan si Iuan; ngan gindara sira ngadto sa usa nga hataas nga bukid lain sa ira ngahaw, ngan nagbalhin an iya dagway sa atubangan nira.
3 Ngan an iya mga panapton nagmasilaw, ngan nagmabusag sin duro, nga waray paralaba dinhi sa tuna, nga makakapabusag.
4 Ngan didto napakita sa ira si Elias upud si Moises; ngan sira nakikighinangraw kan Jesus.
5 Ngan si Pedro, san pagbaton, siniring kan Jesus: "Rabi, maopay ito nga mapabilin kita dinhi, ngan paghimo kita sin tolo nga mga payag: usa sa imo, ug usa kan Moises, ug usa kan Elias."
6 Kay siya waray hibabaro kon ano an ibabaton; kay sira nagkahadluk sin duro
7 Ngan inabut an usa nga dampug nga linambong sa ira; ngan inabut in usa nga tinug tikang san dampug, ngan nasiring: "Ini an akon Anak nga hinigugma; pamatii niyo siya."
8 Ngan sa gilayon san panginano, waray sira nakita nga usa nga upud nira, kondi si Jesus la.
9 Ngan san nagtitilusok tikang sa bukid, iya gintugon sira, nga diri sira magsumat sa bisan usa san ira nakita, tubtub san kabanhaw san Anak san Tawo tikang sa mga minatay.
10 Ngan ira gintipigan an iginsiring sa ira, sa ira la ngahaw, ngan nagpinakianahay, kon ano an kabanhaw tikang sa mga minatay.

Digitized by Google

11 Nğan sira nagpinakiana sa iya, nğan nasiring: "¿Ano ito an nasiring an mğa eskriba, nğa makanhi siahan si Elias?"

12 Nğan siya siniring sa ira: "Matuud, si Elias makanhi siahan, nğan pahanulion an nğatanan nğa mğa butang; nğan ¿kon ano an iginsurat sa nahatutunğud san Anak san Tawo, nğa siya kinahanglan mag-antus sin damu nğa mğa bagay ug pagtatamayon?

13 Kondi ako nasiring sa iyo, nğa si Elias nakanhi na, ug sira nagbuhat sa iya kon ano an ira karuyag, sugad san nahasurat nahatutunğud sa iya."

An olitawo nğa toloson.

14 Nğan san pag-abut sa mğa tinon-an, sira kinita sin damu nğa kadam-an sa palibut nira, nğan an mğa eskriba nakigbatonbaton sa ira.

15 Nğan sa kadagmitan an nğatanan nğa kadam-an, san pakakita sa iya, daku an panhipaus nira; nğan san panadlagan sira sa iya, sira nanğomusta sa iya.

16 Nğan siya nagpakiana sa ira: "¿Ano an iyo ginbabatonbatonan sa ira?"

17 Nğan an usa san mğa kadam-an binaton sa iya i "Magturutdo, akon gindara an akon anak nğa lalaki nğanh: sa imo, nğa may ada nğula nğa espiritu;

18 Nğan bisan diin niya hidakpi, pinapakurug niya siya; nğan siya nagbububura, nğan nagnğinğigut, nğan nagasa siya. Nğan ako nagyakan sa imo mğa tinon-an, nğa ira pagawason, kondi sira waray pakakahimo."

19 Nğan siya binaton, nğan siniring sa ira: "Oh, waray pagtoo nğa katulinan." ¿Tubtub san-o an akon pagupudupud sa iyo? ¿Tubtub san-o an akon pag-antus sa iyo? Dad-a siya nğanhi sa akon."

20 Nğan ira gindara siya nğadto sa iya; nğan san pakakita *kan Jesus*, sa kadagmitan an espiritu ginpakurug siya gud; nğan san katumba sa tuna, nagkisikisi siya, nğan nagbubura.

21 Nğan siya nagpakiana sa iya amay: "¿Maiha na ba nğa panahon tikang ini nahoholog sa iya?" Nğan siya siniring: "Tikang pa sa kabata;

22 Nğan agsub nğa siya ilinalabug nğadto sa kalayo, ug nğadto man sa tubig, sa pagtaktak sa iya; kondi kon ikaw makakahimo sin bisan ano, kalooyi kami ug tabanği."

Digitized by Google

23 Nğan si Jesus siniring sa iya "¡Kon ikaw makakahi mo! Sa nagtotoo an nğatanan nğa bagay, nahihimo.

24 Nğan sa kadagmitan an amay san bata, nagsingit nğan siniring: "Ako natoo, tabanğan mo an akon diri pagkamatinoohon."

25 Nğan si Jesus, san pakakita, nğa an kadam-an nagdurunğan pagdadlagan, ginsaway an mahugaw nğa espiritu, nğan nasiring sa iya: "Bunğul ug nğula nğa espiritu, ako nagsosogo sa imo, nğa gumawas ka tikang sa iya, nğan diri ka na sumulud sa iya."

26 Nğan san pagsingit, nğan san pagkurugan sa iya sin duro, ginawas *an espiritu.* Nğan an bata nahimo nğa sugad san usa nğa minatay, sa sugad sini an kadam-an nagsiring: "Siya patay na."

27 Kondi si Jesus, san pagkapti san iya kamut, iya ginbanğon siya, nğan siya tinukdaw.

28 Nğan si Jesus, san pagsulud san balay, an iya mğa tinon-an nagpakiana sa iya sin pinid: "¿Kay ano an amon diri pakapagawas sa iya?"

29 Nğan siya siniring sa ira: "Ini nğa bagay diri magawas sa tunğud sin bisan ano, kondi tunğud sa panğaraba."

An gidadakui sa ginhadian san lanğit.

30 Nğan san paglakat tikang dinhi, sira nag-agi sa Galilea; nğan siya diri karuyag, nğa may usa nğa mahabaro.

31 Kay siya nagtututdo san iya mğa tinon-an, nğan nasiring sa ira: "An Anak san Tawo igtutubyan nğadto sa mğa kamut san mğa tawo, nğan ira papatayon siya; nğan san kamatay, sa ikatolo ka adlaw, siya mababanhaw."

32 Kondi sira waray makasabut san iya isiniring, nğan sira nagkabadluk pagpakiana sa iya.

33 Nğan sira inabut sa Kapernaum; nğan san nakadto sira san balay, siya nagpakiana sa ira: "¿Ano an iyo ginlalarisan sa dalan?"

34 Kondi sira nanmoot; kay sira naglinarisay sa usa kag usa sa dalan, kon sin-o an gidadakui.

35 Nğan san paglingkod, iya tinawag an nanapulo kag duha, nğan sumiring sa ira: "Kon sin-o an karuyag maginsiahan, siya magiginkatapusan san nğatanan, ug sorogoon san nğatanan."

Digitized by Google

36 Nğan kinuha siya sin usa nğa bata, nğan iya ibutang sa butnğa nira; nğan san pagkugos niya, siya siniring sa ira:
37 "Kon sin-o an kumarawat sini nğa bata sa akon nğaran, kumarawat sa akon; nğan kon sin-o an kumarawat sa akon, diri nakarawat sa akon, kondi an nagsogo sa akon."

An diri patok sa aton, tunğud kay aton siya.

38 Nğan si Inan siniring sa iya: "Magturutdo, kami nakakita sin usa nğa nagpapagawas sin mğa yawa sa imo nğaran; nğan amon gindid-an siya; kay siya diri nasunud sa aton."
39 Kondi si Jesus siniring: "Ayaw niyo pagdid-i siya, kay waray usa nğa nagbubuhat sin gahum sa akon nğaran, nğan sa kadagmitan nakakagyakan sin maraut sa akon.
40 Kay an diri patok sa aton, tunğud kay sa aton siya.
41 Kay bisan sin-o anm apainum sa iyo sin usa nğa tagayan nğa tubig sa akon nğaran, kay kamo kan Kristo, matuud, ako nasiring sa iyo, nğa diri gud mawawara an iya balus."

Mğa katigayonan sa paghipakdol.

42 "Nğan bisan sin-o an mahapakdol sa usa sa sini nğa mğa gudtiay, nğa nagtotoo, maoroopay sa iya kon daku nğa gilingan in bitayon sa iya liog, nğan ilabug nğadto sa dagat
43 Nğan kon an iyo kamut nakakagpatigayon san paghipakdol, utda: maopay sa iyo an pagsulud sa kinabuhi nğa pinkaw, sa may ada duduha nğa kamut pagkadto ka sa inpierno, sa kalayo nğa diri mapaparong;
44 Nğa didto an ulud nira waray pagkamamatay, nğan an kalayo waray pagkaparong.
45 Nğan kon an iyo tiil nakakagpatigayon sa iyo san paghipakdol, utda: maopay sa iyo an pagsulud sa kinabuhi nğa piang, sa may ada duduha nğa tiil, nğa ilabug sa inpierno, sa kalayo nğa waray pagkaparong;
46 Nğa didto an ulud nira waray pagkamamatay, nğan an kalayo waray pagkaparong.
47 Nğan kon an imo mata nakakapatigayon sa imo san paghipakdol, panlukata: maopay sa imo pagsulud sa ginhadian san Dios nğa uusa an mata, sa may ada duduha nğa mata, nga ilalabug nğadto sa inpierno san kalayo;
48 Nğa didto an ulud nira waray pagkamamatay, nğan an kalayo waray pagkaparong.

Digitized by Google

49 Kay an tagsatagsa pagaasinan san kalayo, nga̅n an tagsatagsa nga̅ mga̅ halad pagaasinan san asin.

50 Maopay an asin; kondi kon an asin magmatab-ang, ¿ano an makakapagasin sito? May ada asin sa iyo nga̅haw, nga̅n makigmurayaw an usa kag usa sa iyo.

An pagbulag sán magtiayon.

10 NG̅AN, san pagkabuhat tikang dinhi, siya inabut sa nga̅ ginkatakipan san Judea nga̅n sa unhan san Jordan. Nga̅n an mga̅ kadam-an nagtitirok liwat sa iya. Nga̅n sugad san iya batasan, siya nagtutdo liwat sa ira.

2 Nga̅n an mga̅ pariseo san pagharani sa iya, nanmakiana sa pagsulay sa iya: "¿Anga̅y ba sa Kasogoan sa usa nga̅ tawo nga̅ bumulag san iya asawa?"

3 Nga̅n siya binaton, nga̅n siniring sa ira: "¿Ano ba an iginsogo ni Moises sa iyo?"

4 Nga̅n sira siniring: "Si Moises natugut pagsurat sin usa nga̅ surat sa pagbulagan, nga̅n bayaan siya."

5 Kondi si Jesus siniring sa ira: "Tungud san katig-aban san iyo kasingkasing siya nagsurat sini nga̅ sogo sa iyo.

6 Kondi sa tikang san tinikanga̅n sa pagbuhat, lalaki ug babaye ginhimo sira *san Dios.*

7 Kay tungud sini an tawo binabayaan an iya amay, ug an iya iroy, nga̅n tumampo san iya asawa,

8 Nga̅n an duduha maggigin-usa nga̅ unud la. Busa sira diri na duduha, kondi usa la nga̅ unud.

9 Busa an gintig-ub san Dios, diri pagbulagon san tawo."

10 Nga̅n sa balay an mga̅ tinon-an nagpakiana liwat sa iya sa nahatutungud sini.

11 Nga̅n siya siniring sa ira: "Bisan sin-o an nabulag san iya asawa, nga̅n manga̅sawa sin iba, nakakagbuhat sin panlibog patok sa iya.

12 Nga̅n kon an usa nga̅ babaye bayaan an iya asawa nga̅ lalaki, nga̅n manga̅sawa sin iba, siya nakakagbuhat sin panlibog."

Si Jesus nagbibenaision san mga̅ kabataan.

13 Nga̅n sira nananara sin mga̅ kabataan nga̅dto sa iya, basi kamkamon niya sira; nga̅n an mga̅ tinon-an ginsaway sira.

Digitized by Google

14 Kondi san pakakita sito ni Jesus, nasina siya, nğan siniring sa ira: "Tuguti an mğa kabataan pagkadi sa akon, nğan ayaw sira pagdid-i, kay an ginhadian san Dios sa mğa sugad sa ira.

15 Matuud, ako nasiring sa iyo, nğa bisan sin-o an diri kumarawat san ginhadian sa langğit sugad san usa nğa bata, diri gud makakasulud didto.

16 Nğan san iya panğogusa, iya pinanbendisionan sira, nğan iginamutang an iya mğa kamot sa ira.

An olitawo nğa mangaranon.

17 Nğan san naglilinakat siya sa dalan, dinalagan an usa sa iya, nğan linohod sa iya atubanğan, nğan napakiana sa iya: "Maopay nğa Magturutdo, ¿ano an akon bubuhaton nğa makapanunud ako san kinabuhi nğa waray katapusan?"

18 Nğan si Jesus siniring sa iya: "¿Kay ano an pagtawaga mo sa akon nğa maopay? Waray usa nğa maopay, kondi usa *la*, an Dios.

19 Maaram ka san mğa sogo: Diri ka magpatay; diri ka manlibog; diri ka manğawat; diri ka magsaksi san bowa; diri ka manlimbong; tahoron mo an imo amay, ug an imo iroy."

20 Nğan siya siniring sa iya: "Magturutdo, nğatanan ini nğa mğa bagay akon binabantayan tikang san akon pagkabata."

21 Nğan si Jesus, san pagkulaw sa iya, hinigugma siya, nğan siniring sa iya: "Usa nğa bagay an kinahanglan sa imo: lakat, ibaligya an nğatanan nğa imo, nğan ipanhatag sa mğa kablas, nğan ikaw may maada mangad sa langğit; nğan kadi, sunud sa akon."

22 Kondi san paghiusbo sini nğa polong, siya binulag nğa masarub-on, kay siya usa san damu nğa mğa kalugaringğon.

23 Nğan san panğinano, si Jesus siniring sa iya mğa tinon-an: "¡Sa ano nğa kakurian sa mğa mangarar an pagsulud san ginhadian san Dios!"

24 Nğan an mğa tinon-an nanhipausa san iya mğa polong Kondi si Jesus, san paglaton liwat, siniring sa ira: "Mğa kabataan: ¡daw ano ka makuri an pagsulud sa ginhadian san Dios sadton mğa nagsasarig sa mğa mangad!"

25 Ito masarosayon pa sa usa nğa kamelyo pag-agi sa tarotalinğa san dagum. sa mangaran pagsulud sa ginhadian san Dios."

Digitized by Google

26 Nğan sira nanhipausa gud sin duro, nğan siniring sa iya: "Nğan ¿sin-o ba an sadang makaluwas?"
27 Nğan si Jesus kinulaw nğadto sa ira, nğan siniring: "Sa mğa tawo diri mahihimo, kondi sa Dios mahimo; kay nğatanan nğa mğa bagay nahihimo sa Dios."
28 Nğan si Pedro nagtikang pagsiring sa iya: "Kitaa, pinamayaan namon an nğatanan, nğan nasunud sa imo."
29 Si Jesus siniring: "Matuud, ako nasiring sa iyo, nğa waray usa nğa mabaya san iya balay, o mğa kabugtoan nğa kalalakinan, o mğa kabugtoan nğa kababaynan, o iroy, o amay, o mğa anak, o mğa kaoomhan, tunğud sa akon, ug tunğud san Maopay nğa Sumat,
30 Nğa diri siya makarawat sa sini nğa panahon sin usa ka gatus ka pilo sa mğa kabalayan, nğan mğa kabugtoan nğa kalalakinan, ug mğa kabugtoan nğa kababaynan, ug mğa iroy, ug mğa anak, ug mğa kaoomhan upud sa mğa pamokod, nğan sa panahon nğa tiabut an kinabuhi nğa waray katapusan.
31 Kondi damu nğa siahan nğa magiginkatapusan, nğan mğa katapusan, nğa nagiginsiahan."

An panğaro san mğa anak ni Sebedeo.

32 Nğan san nasa dalan sira tisaka sa Ierusalem, si Jesus naguuna sa ira; nğan sira nanhihipausa, nğan an mğa manununud sa iya, nagkakahadluk. Nğan iya kinuha liwat an nanapulo kag duha, nğan nagtikang siya pagsumat sa ira san mğa bagay, nğa mahananabu sa iya:
33 "Kitaa, tisaka kita sa Ierusalem, nğan an Anak san Tawo igtutubyan sa mğa puno san mğa saserdote, ug mğa eskriba, nğan ira siya paghubukman sa kamatayon, nğan igtutubyan siya sa mğa hentil;
34 Nğan pagyuyubitan siya nira, ug paglulud-an siya; nğan papatayon siya, nğan sa ikatolo ka adlaw mababanhaw."
35 Nğan si Iakobo ug si Iuan, nğa anak ni Sebedeo, dinaraon sa iya, nğan nasiring sa iya: "Magturutdo, kami karuyag, nğa imo bubuhaton sa amon kon ano an amon panğanğaroon."
36 Nğan siya siniring sa ira: "¿Ano an iyo karuyag, nğa akon bubuhaton sa iyo?"
37 Nğan sira siniring sa ira: "Tuguti kami, nğa kami

Digitized by Google

lumingkod an usa sa imo too, ug an usa sa imo wala sa imo kahimayaan."

38 Kondi si Jesus siniring sa ira: "Diri kamo maaram, kon ano an iyo pinangangaro. ¿Makakahimo ba kamo paginum san tagayan, nga akon iniinum, o mapabaptis san pagbaptis, nga iginbaptis sa akon?"

39 Ngan sira siniring sa iya: "Kami makakahimo." Ngan si Jesus siniring sa ira: "An tagayan nga akon iniinman, makakainum kamo, ngan an pagbaptis, nga iginbaptis sa akon, mababaptisan kamo;

40 Kondi an paglingkod sa akon too, o sa akon wala, diri sa akon paghatag, kondi sadton ginaandaman."

41 Ngan an napulo, san pagkabati, nagtikang kasina kan Iakobo ug kan Iuan.

42 Ngan si Jesus gintawag sira ngadto sa iya, ngan nasiring sa ira: "Maaram kamo nga sadto nga mga hunahuna pagbuut sa mga hentil, nagpapakaagaron sa ira; ngan an ira mga kadagkuan nagamit sin kagamhanan sa ira.

43 Kondi diri ini amo sa iyo; kondi kon sin-o an karuyag nga magindaku sa iyo, maaamo an iyo paramangno.

44 Ngan kon sin-o an karuyag maginsiahan sa iyo, maaamo an sorogoon san ngatanan.

45 Kay bisan gud an Anak san Tawo waray kumanhi basi pagaalagdon, kondi sa pagmangno, ngan paghatag san iya kinabuhi nga lukat san kadam-an.

An buta sa Ieriko.

46 Ngan sira inabut sa Ieriko; ngan san nagtitigowa siya sa Ieriko upud an iya mga tinon-an, ngan sin damu nga kadam-an, an anak ni Timeo, nga si Bartimeo, buta nga makililimos, naglilingkod sa ligid san dalan.

47 Ngan san pakabati, nga ito si Jesus nga Nasaretnon, siya nagtikang pagsingit, ngan nasiring: "¡Anak ni Dabid, Jesus! Malooy ka sa akon."

48 Ngan damu an magsaway sa iya, nga siya magminggaw. Kondi siya nagginuliat pa gud: "¡Anak ni Dabid! Malooy ka sa akon."

49 Ngan san pagtorook, si Jesus siniring: "¡Tawaga siya!" Ngan ira gintawag an buta, ngan nasiring sa iya: "Magsarig ka; buhat; iya gintatawag ka."

Digitized by Google

50 Nğan san paglabugan san iya kurugpus, binunkaras, nğan dinaup kan Jesus.

51 Nğan si Jesus, san pagbaton sa iya, siniring: "¿Ano an imo karuyag, nğa akon bubuhaton sa imo?" Nğan an buta siniring: "Rabuni, nğa ako kumarawat sin pagkita."

52 Nğan si Jesus siniring sa iya: "Lakat ka; an imo pagtoo ginluwas ka" Nğan sa kadagmitan siya nakakarawat sin pakita, nğan sinunud kan Jesus sa dalan.

Ang mananaug nğa pagsulud ni Jesus sa Ierusalem.

11 NĞAN, san nagtitikaharani sira sa Ierusalem, nğadto sa Betpage, ug Betania, sa harani san Bukid san Olibo, iya ginsogo an duha san iya mğa tinon-an;

2 Nğan siya siniring sa ira: "Lakat kamo nğadto sa bisita, nğa iyo atubangan, nğan sa kadagmitan siton iyo pagsulud, makakaagi kamo sin usa nğa polyino, nğa ihinigut, nğa waray pa kasakye sin tawo. Hubara niyo, nğan dad-a siya *dinhi*.

3 Nğan kon may usa nğa magsiring sa iyo: ¿Kay ano an iyo pagbuhata sini? sumiring kamo: An Ginoo nagkikinahanglan sini; nğan sa kadagmitan iya ipapadara siya nğanhi."

4 Nğan sira nagkalakat, nğan 'hinagian an polyino nğa nahihigut harani san ganghaan sa gawas, sa dalan, nğan ira ginhubad siya.

5 Nğan an iba san nagkakatukdaw didto siniring sa ira: "¿Ano an pagbuhat niyo paghubad san polyino?"

6 Nğan sira siniring sa ira, sugad gud san isiniring ni Jesus sa ira; nğan ira pinabayan sira.

7 Nğan ira gindara an polyino ı ğadto kan Jesus, nğan ira igintabon an ira mğa panapton; nğan siya sumakay sa iya.

8 Nğan damu an nanmimitad san ira mğa panapton sa dalan; nğan an iba, mğa parungpung nğa pinanğutud sa kapatagan.

9 Nğan an nanğunğuna, nğan an mğa nasunud nagsisingit: "¡Hosana!* ¡Darayawon an nakanhi sa nğaran san Ginoo!

10 ¡Darayawon an ginhadian, nğa tiarabut, ni Dabid nğa aton amay! ¡Hosana sa Gihatataasi!"

11 Nğan siya sinulud sa Ierusalem, nğadto sa simbahan; nğan san panğinano san nğatanan nğa mğa butang, nğan kay

* *Hosana*, himaya

Digitized by Google

kolop na, siya ginawas nğadto sa Betania upud an nanapulo kag duha.

An laya nğa igera; an paghawan san simbahan.

12 Nğan san pagkabuwas, san ira paggawas tikang sa Betania, siya ginugutum.

13 Nğan san pakakita sin usa nğa igera sa hirayo; nğa may mğa dahon, siya dinaup, banğin pa siya makaagi sin bisan ano didto. Nğan san pag-abut, waray siya may hinagian, kondi mğa dahon; kay diri pa panahon san mğa igos.

14 Nğan san pagbaton, siya siniring sito: "Waray usa nğa makaon san bunğa nimo, tubtub sa kagihaponan." Nğan an iya mğa tinon-an nagpakabati sini.

15 Nğan sira inabut sa Ierusalem; nğan sa pagsulud sa simbahan, siya nagtikang panlabug san nanmamaligya ug nanmamalit sa simbahan, nğan pinanmalipong an mğa lamesa san mğa magbaralyo san kuwarta. nğan an mğa lingkoran san nanmamaligya san mğa sarapati;

16 Nğan siya waray tumugut, nğa may usa nğa magdara sin garamiton sa simbahan.

17 Nğan san iya pagtutdo, siya siniring sa ira: "¿Waray ba hisurat: An akon balay, pagnğanğaranan nğa balay san panğaraba san nğatanan nğa mğa katawohan? Kondi kamo iyo ginhihimo nğa lunğib san mğa tikasan."

18 Nğan an mğa puno san mğa saserdote ug mğa eskriba nakabati sini; nğan nagpinamiling sira, kon oonan-on an ira pagtaktak sa iya; kay sira nahadluk sa iya, kay an bug-os nğa kadam-an nanhihipausa san iya pagtutdo.

19 Nğan san pagkakolop, sira nangawas sa bungto.

20 Nğan san pag-agi nira san sunud nğa aga, ira hinkitan an igera nğa nauga tikang sa gamut.

21 Nğan si Pedro, san paghinumdum, siniring sa iya: "Rabi, kitaa, an igera, nğa imo ipinanaranğin, nauga."

22 Nğan si Jesus, san pagbaton, siniring sa ira. "Magtoo kamo sa Dios.

23 Matuud, ako nasiring sa iyo nğa bisan sin-o an magyakan sini nğa bukid: Umiwas ka ug mahalabog nğadto sa dagat; nğan diri pagduhaduhaan sa iya kasingkasing, kondi magtoo, nğa an isiniring mahananabu iya inaiiya.

24 Tunğud sini ako nasiring sa iyo: An nğatanan nğa

Digitized by Google

mga butang, nga iyo pangangarabahon, ug pangangamayahon, magtoo, nga kamo makarawat sa ira, ngan iyo sira maiiyo.

25 Ngan bisan kon san o kamo natukdaw pangaraba, kon may ada niyo gutiay patok sa iba, pasayloon niyo; basi an iyo Amay man nga aadto sa langit magpasaylo sa iyo san iyo pagtalapas.*

An pagbaptis ni Iuan.

27 Ngan sira sinulud liwat sa Ierusalem; ngan san nagtitisulud siya ngadto sa simbahan, an mga puno san mga saserdote, ug mga eskriba, ngan nga katigurangan, dinaup sa iya.

28 Ngan siniring sira sa iya: "¿Tungud sa ano nga kagambanan an imo pagbuhat sini nga mga bagay? O ¿sin-o an naghatag sa imo sin gahum papagbuhat sini nga mga bagay?"

29 Ngan si Jesus siniring sa ira: "Ako mapakiana man sa iyo sin usa nga polong, ngan batona ako; ngan akon ko kamo pagsusumatan, nga tungud sa ano nga gahum an pagbuhat ko sini nga mga bagay:

30 An pagbaptis ni Iuan, ¿tikang ba sa langit o tikang sa mga tawo? Batuna ako."

31 Ngan sira nagpainoino sa ira la ngahaw, ngan nasiring: "Kon kita sumiring: Tikang sa langit, siya masiring: ¿Kay ano man nga diri kamo natoo sa akon?

32 Kondi kon magsiring kita: Tikang sa mga tawo," sira nagkakahadluk sa mga tawo; kay an ngatanan ginpapakamatuud, nga si Iuan totoo nga manaragna.

33 Ngan san pagbaton, sira siniring kan Jesus: "Waray kami hibaro." Ngan si Jesus siniring sa ira: "Bisan ako diri makakagsumat, tungud sa ano nga kagambanan an akon pagbuhat sini nga mga bagay."

Pananglitan san mga maraut nga paraoma.

12 NGAN siya nagtikang pagyakan sa ira sa pananglitan: "Usa ka tawo nagtanum sin usa nga urubasan, ngan

* Damu nga mga daan gud nga mga Sulat nagdudugang:—

26 Kondi kon kamo diri magpasaylo, an inyo Amay nga aadto sa langit, diri man magpapasaylo san iyo mga pagtalapas."

Digitized by Google

ginpalibutan niya sin kudal, nḡan nagpaukab sin usa nḡa pil-ihan, nḡan magtindug sin usa nḡa torre, ug pinapagkitakitaan sa pira ka paraoma, nḡan lumakat sa iba nḡa tuna.

2 Nḡan sa panahon na, siya nagsogo sin usa nḡa uripon nḡadto sa paraoma, basi siya kumarawat san mḡa bunḡa san urubasan tikang sa mḡa paraoma

3 Nḡan gindakup siya nira, nḡan ginhampak siya, nḡan pinauli siya, nḡa waray dara.

4 Nḡan nagsogo liwat siya sin usa nḡa uripon, nḡan ginsamad siya nira sa olo, nḡan ginpakaaluhan pa siya.

5 Nḡan siya nagsogo liwat sin usa, nḡan ira ginpatay siya; nḡan damu pa an iba, nḡa pinanhampak, ug an iba pinanmatay.

6 Nḡan siya may ada pa bugtong nḡa hinigugma nḡa anak, nḡan iya ginsogo siya nḡadto sa ira, nḡan nasiring: Pagtatahoron nira an akon anak.

7 Kondi an mḡa paraoma siniring sa ira la nḡahaw: Ini amo an manoronod; kadi, pataya ta siya, basi an sorondanon magmaaton.

8 Nḡan san pagdakpa, ira pinatay siya, ug ilabog nira sa gawas san urubasan.

9 Busa, ¿ano an pagbubuhaton san tag-iya san urubasan? Siya makanhi, nḡan panwawad-on an mḡa paraoma, nḡan ihahatag an urubasan sa iba.

10 ¿ Waray ba gud niyo kabasa ini nḡa Santos nḡa Surat: An bato nḡa iginsikway san mḡa magtirindug, ini nagiginpanḡolo san eskina:

11 Ini tinikang sa Ginoo, nḡan nahapapausahan san aton mḡa mata?"

12 Nḡan ira ginbibiniling pagidarakup sa iya; kondi sira nagkakahadluk san kadam-an; kay sira nahabaro, nḡa siya nagyakan san pananglitan patok sa ira. Nḡan san pagbayai sa iya, sira nanmulag.

An nahatutunḡud sa buhis.

13 Nḡan sira nagsogo nḡadto sa iya sin pira nḡa mḡa pariseo ug mḡa Herodiahanon, basi sira magbitik sa iya sa usa nḡa polong.

14 Nḡan san pag-abut, sira siniring sa iya: "Magturutdo, kami maaram nḡa ikaw totoo, nḡan waray ginagapilan bisan

Digitized by Google

usa. Kay ikaw diri nagkikita sa bayhon san mga tawo, kondi nagtututdo ka san dalan san Dios sa kamatooran. ¿Igo ba sa Kasogo-an an paghatag san buhis ngadto kan Sesar, o diri? ¿Mahatag ba kami, o diri mahatag kami?"

15 Kondi siya san paghibaro san ira pagkasalingkapaw, siniring sa ira: "¿Ano an iyo pagsulaya sa akon? Dad-i ako sin usa ka denario, basi ko makita ito?"

16 Ngan sira nagdara Ngan siya siniring sa ira: "¿Kan kanay ini dagway, ug ini nga surat?" Ngan sira siniring sa iya: "Kan Sesar."

17 Ngan si Jesus siniring sa ira: "Ihatag kan Sesar an mga butang ni Sesar, ngan sa Dios, an kanan Dios." Ngan sira nanhipausa gud sa iya.

An mga saduseo, ug an pagkabanhaw.

18 Ngan inabut sa iya an mga saduseo, nga nasiring nga waray pagkabanhaw; ngan sira pinakiana sa iya, ngan nasiring:

19 "Magturutdo, si Moises nagsurat sa amon: Kon may tawo nga bugto nga lalaki san namatay, ngan bayaan an iya asawa, nga waray anak, an iya bugto maasawa san iya asawa, ngan pagtindug san katulinan san iya bugto.

20 May ada pipito nga magburugto nga kalalakinan, ngan an siaban nangasawa, ngan namatay nga waray katulinan.

21 Ngan an ikaduha pinangasawa siya, ngan namatay nga waray man kaliwatan; ngan an ikatolo sugad man.

22 Ngan an pito waray magbilin sin katulinan. Sa katapus san ngatanan an babaye namatay man.

23 Busa sa pagkabanhaw, ¿masisin-o man an asawa niya sa ira? Kay an pito naginasawa niya."

24 Si Jesus siniring sa ira: "Diri ba tungud sini an iyo pagsayup, kay kamo diri maaram san Santos nga Surat, bisan an gahum san Dios?

25 Kay kon sira magkabanhaw tikang sa mga minatay, diri sira mangangasawa, bisan pagpaasawa, kondi sugad sira san mga sorogoon san Dios sa mga langit.

26 Kondi an nahatutungud san mga minatay, nga sira mababanhaw, ¿waray ba niyo kabasa sa Basahan ni Moises, kon ano an iginyakan sa iya san Dios didto sa kasapinitan, ngan nasiring: Ako an Dios ni Abraham, ug an Dios ni Isaak, ug an Dios ni Iakob?

Digitized by Google

27 Siya diri Dios san nga minatay, kondi sa nga buhi: busa ginsasaypan niyo sin daku."

An daku gud nga sogo.

28 Ngan usa san nga eskriba napahirani sa iya, nga hinbatian sira, nga nagbabatonbaton; ngan san paghibaro nga siya binaton sa ira sin maopay, napakiana sa iya: "¿Ano ba nga sogo an siahan sa ngatanan?"

29 Ngan si Jesus binaton: "An siahan: Pamati, oh Israel, an Ginoo amo an Dios naton, an Ginoo usa *la;*

30 Ngan higugmaon mo an imo Ginoo nga Dios sa bug-os mo nga kasingkasing, ug sa bug-os mo nga kalag, ug sa bug-os mo nga hunahuna, ug sa bug-os mo nga kusug.

31 Ngan an ikaduha amo ini: Higugmaon mo an imo igkasitawo sugad sa imo ngahaw. Waray iba nga sogo nga darodaku sini."

32 Ngan an eskriba siniring sa iya: "Magturutdo, matuud gud nga ikaw siniring sin maopay nga siya uusa la, ngan waray iba gawas sa iya.

33 Ngan an paghigugma sa iya sa bug-os nga kasingkasing, ug sa bug-os nga hunahuna, ug sa bug-os nga kalag, ug sa bug-os nga kusug; ngan an paghigugma san igkasitawo, sugad sa iya ngahaw, darodaku san ngatanan nga mga halad nga sinunug, ngan sa mga halad."

34 Ngan si Jesus, san pakakilala, nga siya binaton sin magaramon, siniring sa iya: "Ikaw diri harayo san ginbadian san Dios." Ngan waray usa ,nga nangabas pa pagpakiana sa iya.

Si Kristo nga anak ni Dabid.

35 Ngan si Jesus, san pagbaton, siniring, san nanunutdo siya sa simbahan: "¿Ano an pagsiring san mga eskriba, nga si Kristo anak ni Dabid?

36 Kay si Dabid ngahaw siniring tungud sa Espiritu Santo: An Ginoo siniring sa akon Ginoo: lingkod sa akon too tubtub san akon ipahamtang an imo nga kaaway sa ilarum san imo mga tiil.

37 Si Dabid ngahaw tinawag sa iya nga Ginoo; niyan ¿sa diin nga anak niya siya?" Ngan an daku nga kadam-an namati sa iya sin malipayon gud.

Digitized by Google

An pagsaway sa mga eskriba.

38 Ngan sa iya pagtutdo, siya siniring: "Magmatngon kamo sa mga eskriba, nga karuyag maglakat, nga may mga panapton nga baglaba, ngan karuyag san mga pangomusta sa mga baraligyaan,

39 Ngan san siahan nga mga lingkoran sa mga sinagoga, ngan san siahan nga mga lugar sa mga piesta;

40 Nga ginlalamay an mga balay san mga balo nga kababaynan, ngan, sa usa nga pagpasangilan, nagbubuhat sira sin haglaba nga mga pangadion; ini makakarawat sin darodaku nga hukom sin sirot."

An halad san kablas nga balo nga babaye.

41 Ngan san paglingkod sa atubangan san bahandi, siya nakakita kon ano an pagholog san kadam-an sin kuwarta ngadto sa bahandi, ngan damu nga mga mangaran, nga nagholog sin damu.

42 Ngan inabut in usa nga kablas nga balo nga babaye, ngan hinolog sin duha ka lepta,* nga amo an usa nga kuadrante.

43 Ngan san pagtawaga san iyo mga tinon-an, siya siniring sa ira: "Matuud, ako nasiring sa iyo, nga ini nga kablas nga balo nga babaye, hinolog sin darodamu san ugatanan, nga naghoholog ngadto sa bahandi.

44 Kay sira ngatanan nagholog sin labaw san ira kahimtang, kondi siya nagholog sa ugatanan niya, *ngatanan nga* iya ginpakabuhian.

An wali san pagkamanaragna: an tinikangan san mga kasakitan.

13 NGAN san tigawas siya tikang sa simbahan, usa san iya mga tinon-an siniring sa iya: "Magturutdo, kitaa kon ano nga mga bato ug mga tinukud."

2 Ngan si Jesus siniring sa iya: "¿Nakita ka sini nga dagku nga mga tinindug? Waray mahabibilin dinhi nga usa nga bato sa bawbaw san usa nga bato, nga diri maruruba."

3 Ngan san naglilingkod siya sa bawbaw san Bukid san mga Olibo, sa atubangan san simbahan, si Pedro ug si Iakobo, ug si Iuan, ug si Andres napakiana sa iya sin pinid:

* *Lepta*, amo an usa nga kuadrante, nbus sa katunga san usa ka sentabo conant.

Digitized by Google

4 "Igsumat sa amon: ¿San-o ba ini nga mga bagay? Ngan, ¿ano an mga tigaman kon ini ngatanan nga mga bagay matuman?"

5 Ngan si Jesus nagtikang pagsiring sa ira: "Magmatngon kamo, bangin may usa nga magpasimang sa iyo.

6 Kay damu an maabut sa akon ngaran, ngan masiring: Ako amo si *Kristo*, ngan damu an mahasisimang.

7 Ngan kon bumati kamo sin mga away, ug aringasa san mga away, diri mapakalisang kamo; kay kinahanglan mahanabu, kondi an katapusan diri pa yana.

8 Kay an ginhadian matindug patok sa ginhadian, ngan an katawohan patok sa katawohan; ngan may maada mga linog sa magkadirodilain nga mga lugar, ngan may ada nga kagutum, ug mga kasamok. Ini amo an tinikangan san mga kasakitan.

9 Kondi pagmatngon kamo ngahaw; kay igtutubyan kamo sa mga hukmanan; ug sa mga sinagoga paghahampakon kamo; ngan sa atubangan san mga gobernador, ug sa mga hadi kamo matukdaw tungud sa akon sa pagkamatuud sa ira.

10 Ngan an Maopay nga Sumat kinahanglan siahan, nga igwali sa ngatanan nga mga katawohan.

11 Ngan kon kamo pagdad-on sa pagtubyan sa iyo, diri kamo mangarit anay kon ano an iyo igyakan; kondi an bisan ano nga ihahatag sa iyo sadto ngahaw nga oras, amo an igyayakan niyo; kay diri kamo an nagyakan, kondi an Espiritu Santo.

12 Ngan an bugto nga lalaki igtutubyan an bugto nga lalaki sa kamatayon; ngan an amay, an anak; ngan an mga anak matindug patok sa mga kaganak, ngan mamamatay sira.

13 Ngan kamo pagdudumtan san ngatanan tungud san akon ngaran; kondi an makakapadayon tubtub sa katapusan, ini maluluwas."

Padayon san pagwali sa pagkamanaragna: an daku nga kagol-anan.

14 "Kondi kon kumita kamo san maraut nga magwawara, nga igintagna ni Daniel nga manaragna, dida sa diri niya kinahanglan (an magbasa, sabuton); niyan an mga aadto sa Iudea, manmamalagyo ngadto sa mga kabukiran;

Digitized by Google

15 Nğan an sa bubung, diri palusaron sa balay, bisan pagsulud pagkuha sin bisan ano sa iya balay;
16 Nğan an aadto sa kapatagan, diri pabalikon pagkuha san iya kurugpus.
17 Kondi, ¡kairo san mğa burud, nğan san mğa nagpapasoso sadto nğa mğa adlaw!
18 Nğan pangaraba kamo, basi diri an iyo pamalagyo mahamatugnaw.
19 Kay sadto nğa mğa adlaw magmamagool gud, sugad nğa waray pa nabatabu tikang san tinikanğan san paghimo san Dios tubtub yana, nğan diri man mahananabu.
20 Nğan kon diri pagpahaliputon san Ginoo adto nğa mğa adlaw, waray unud nğa maluluwas. Kondi tunğud san mğa pinili, nğa iya pinili, iya ginpahalipot adto nğa mğa adlaw.
21 Nğan niyan kon may usa nğa sumiring sa iyo: ¡Kitaa, habani si Kristo! ó ¡kitaa, adto didto! Diri matoo.
22 Kay an mğa buwaon nğa mğa Kristo, ug buwaon nğa mğa manaragna, malutaw, nğan magpapakita sin mğa tigaman ug mğa katinğalahan, basi mahasimang, kon mahihimo, bisan pa an mğa pinili
23 Kondi magmatnğon kamo, akonigins usunat nğa daan sa iyo nğatanan."

Pagdayon san pagwali san pagkamanaragna: an pagbalik san Anak san Tawo.

24 "Kondi sadto nğa mğa adlaw, sa katapus sadto nğa kagol-anan, an adlaw magmamasirum, ug an bulan diri mahatag san iya kalamrag;
25 Nğan an mğa kabitonan magkakakataktak tikang sa langit, nğan an gahum san langit pagooyugon.
26 Nğan niyan sira makita an Anak san Tawo, nğa tikanhi sa mğa dampug upud in daku nğa gahum ug himaya
27 Nğan niyan iya sosogoon an mğa sorogoon *san Dios*, nğan pagtirok san iya mğa pinili tikang sa upat nğa hanğinan, tikang sa katapusan san tuna nğadto sa katapusan san langit.
28 Nğan tikang san igera magtoon kamo san pananglitan. Kon an iya mğa sanğa malubay na, nğan pamuklaran san dahon, iyo hibabaroan nğa an kapaso harani.
29 Sugad man kamo, kon kamo kumita sini nğa mğa butang nğa mahananabu, hibaroi niyo, nğa siya harani sa mğa ganghaan.

Digitized by Google

30 Matuud, ako nasiring sa iyo: Ini nga katulinan diri maagi tubtub san paghinabu ngatanan ini nga mga butang.
31 An langit ug an tuna maagi, kondi an akon mga poleng diri maagi."

Katapusan san wali sa pagkamanaragna: an pag-agma.

32 "Kondi an nahatutungud sito nga adlaw, o oras, waray usa nga maaram, bisan an mga sorogoon san Dios sa mga langit, bisan an Anak, kondi an Amay.
33 Pagmatngon kamo, ngan pag-agma, ug mangaraba; kay diri kamo maaram kon san-o an panahon.
34 Sugad san usa ka tawo nga linakat sin harayo, ngan binayaan an iya balay, ngan naghatag sin kaganhanan sa iya mga uripon, sa tagsa nga iya buhat, ngan nagsogo sa magbarantay san ganghaan nga mag-agma.
35 Busa, mag-agma kamo, kay diri kamo maaram kon san-o an pagbalik san agaron san balay, sa kolop ba, o sa katutnga san gab-i, o sa panuggaok san manok, o sa aga;
36 Bangin umuli sa kadagmitan, ngan hiaagian kamo nga nangangatorog.
37 Ngan an akoni siniring sa iyo, ako nasiring sa ngatanan: Mag-agma kamo."

An pagsarabut san mga saserdote.

14 NGAN, sa katapus san duha ka adlaw amo an pasku; ug an mga tinapay nga waray patubu; ngan an mga puno san mga saserdote, ug an mga eskriba, nagpipinamiling kon uunanon nira an pagdakup sa iya sa limbong, ngan patayon siya.
2 Kay sira nasiring: "Diri sa piesta, bangin may maada kaaringasa san katawohan."

An panihapon sa Betania.

3 Ngan san nakadto siya sa Betania, sa balay ni Simon nga lasarohon, san nakiling siya sa lamesa, inabut in usa nga babaye, nga may usa nga tibudtibud nga alabastro nga balsamo sa nardo nga uray, nga mahal kaopay, ngan iya ginboong an tibudtibud nga alabastro, ngan iginbobo sa olo ni *Jesus*.
4 Kondi may iba nga daku an panhiusbu sa ira la ngahaw,

Digitized by Google

nğan nasiring: "¿Sa ano ba nğa binungdan sini nğa pagkarag san balsamo?

5 Kay ini nğa balsamo mahababaligya sa labaw sin tolo ka gatus nğa denario, nğan ihatag san mğa kablas." Nğan sira nagnğinğurutub sa iya.

6 Kondi si Jesus siniring: "Pabayi siya. ¿Ano an iyo paglisanğa sa iya? Siya nagbuhat sin maopay nğa buhat sa akon.

7 Kay an mğa kablas kaupud niyo gihapon, nğan bisan san-o an iyo karuyag makakahimo kamo pagbuhat sin maopay sa ira; kondi si ako diri iyo gihapon.

8 Siya nagbuhat san iya nahihimo: siya nagdihog san akon lawas una sa lubnğanan.

9 Matuud, ako nasiring sa iyo, nğa bisan diin igwali an Maopay nğa Sumat sa bug-os nğa kalibutan, kahihimangrawan man an binuhat sini nğa babaye sa hinumduman sa iya."

An palit san kamalinğo.

10 Nğan si Iudas Iskariote, nğa usa san nanapulo kag duha, linakat nğadto sa mğa puno san mğa saserdote, basi niya igtubyan siya sa ira.

11 Nğan san ira pakabati sito, sira nalipay, nğan nagsaad paghatag sa iya sin kuwarta. Nğan siya nagpipinamiling sin maopay nğa katigayonan sa pagtubyan sa iya.

An katapusan nğa pasku.—An baraan nğa panihapon.

12 Nğan sa siahan nğa adlaw san mğa tinapay nğa waray patubu, san ginihaw *an nati nğa karnero* sa pasku, an iya mğa tinon-an siniring sa iya: "¿Hain an imo karuyag, nğa amon kakadtoan ug pagaandaman, basi ikaw kumaon sa pasku?"

13 Nğan iya ginsogo an duha san iya mğa tinon-an, nğan siniring sa ira: "Lakat kamo nğadto sa bungto; nğan didto may ada tawo, nğa iyo ighihitapo, nğa nagdadara sin usa ka banğa nğa tubig: sonda niyo siya.

14 Nğan kon diin siya sulud, siniring kamo sa agaron san balay: An Magturutdo siniring: ¿Hain ba an sulud nğa akon kakaonan sa pasku upud an akon mğa tinon-an?

15 Nğan ipakikita niyo sa iyo in daku nğa sulud nğa hirohitaas, nğa inandaman na: didto pag-andam kamo sa aton."

Digitized by Google

16 Nğan an mğa tinon-an linakat, nğan sinulud sa bungto, nğan hinagian sugad san isiniring niya sa ira. Nğan nag-andam sira san pasku.

17 Nğan san pagkakolop, siya inabut upud an nanapulo kag duha.

18 Nğan san nangingiling sira sa lamesa, nğan san nangangnğaon, si Jesus siniring: "Matuud, ako nasiring sa iyo: Usa sa iyo igtutubyan ako, nğa usa nğa nakaon upud sa akon."

19 Nğan sira nagtikang pagkamasurub-on, nğan pagsiring sa iya an tagsatagsa: "¿Si ako ba?"

20 Nğan siya siniring sa ira: "Usa san nanapulo kag duha an naporot upud sa akon sa pingan.

21 Kay an Anak san Tawo tilakat, sugad san nahasurat sa nahatutungud sa iya; kondi ¡kairo sadton tawo nğa tungud sa iya magtutubyan san Anak san Tawo! Maopay pa sa iya, kon waray siya matawo."

22 Nğan san nangangaon sira, siya kinuha sin usa nğa tinapay, nğan bendisionan ug pagpinitpiniton, nğan ipanhatag sa ira, nğan sumiring: "Kuha kamo; ini an akon lawas."

23 Nğan san pagkuha san tagayan, siya nagpasalamat, nğan ihatag sa ira; nğan sira nğatanan nanginum sito.

24 Nğan siya siniring sa ira. Ini an akon dugo san bag-o nğa testamento, nğa igtatakbo tungud san kadam-an.

25 Matuud, ako nasiring sa iyo, nğa diri na ako mainum san bunğa san ubas, tubtub san adlaw nğa akon paginum sau bag-o sa ginhadian san Dios

26 Nğan san nagkakantahan sira, napasingadto sa Bukid san mğa Olibo

Si Pedro nğa ginpahibaro.

27 Nğan si Jesus siniring sa ira: "Nğatanan kamo may ada katigayonan paghipakdol; kay nahasurat na: Akon sasamaron an bantay, ug magpapatlag an mğa karnero.

28 Kondi sa katapusan ako mababanhaw, maguuna ako sa iyo nğadto sa Galilea."

29 Kondi si Pedro nasiring sa iya: "Bisan an nğatanan may ada katigayonan san paghipakdol, ako diri."

30 Nğan si Jesus siniring sa iya: "Matuud, ako nasiring sa imo, nğa ikaw yana nğa adlaw sa sini nğa gab-i, sa diri pa

Digitized by Google

matugaok an manok sin makaduha, iglilirong mo ako sin makatolo."

31 Kondi siya nagsiniring gud sa daku nga paniguro: "Bisan kinahanglan sa akon nga mamatay upud sa imo, diri ko ikaw iglilirong." Ngan sa sugad man sira naniniring ngatanan.

Si Jesus sa Getsemani.

32 Ngan sira inabut sa usa nga tanaman, nga gingangaranan nga Getsemani; ngan siya siniring sa iya mga tinon-an: "Pagkalingkod kamo dinhi, nga nangangaraba pa ako."

33 Ngan iya iginupud si Pedro, ug si Iakobo, ug si Iuan, ngan nagtikang panhipausa, ngan pagkasubu gud.

34 Ngan siya siniring sa ira: "An akon kalag nasusubu gud kaopay tubtub sa kamatayon; ukoy dinhi, ngan pagagma."

35 Ngan san pagoroonhanay siya, kinulub sa tuna, ngan mangaraba, nga kon mahihimo nga ini nga oras umagi sa iya.

36 Ngan siya siniring: "Abba, Amay, an ngatanan nga mga bagay mahihimo nimo; kuhaa sa akon ini nga tagayan; kondi diri an akon kaburut-on, kondi an imo."

37 Ngan siya inabut, ngan hinagian sira, nga nanhihingatorog; ngan siya siniring kan Pedro: "Simon, ¿nakatorog ka ba? ¿Diri ka ba nakakahimo pag-agma sin usa ka oras?

38 Pag-agma, pangaraba, basi kamo diri mahasulud sa panulay. Matuud, an espiritu andam, kondi an unud maluya."

39 Ngan siya binulag liwat sa pangaraba, sa sugad man nga mga polong.

40 Ngan san pagbalik, iya sira hinagian liwat nga nangangatorog, kay an ira mga mata magbug-at kaopay; ngan sira waray hibaro kon ano an ibabaton sa iya.

41 Ngan siya binalik sa ikatolo, ngan siniring sa ira: "Pangatorog kamo san salin nga panahon, ngan pamahuway kamo. Igo na: an oras habani na; kitaa, an Anak san Tawo igintutubyan ngadto sa mga kamut san mga magpakasasala.

42 Buhat, pagkalakat kita; kitaa, an nagtubyan sa akon iini na."

An pagdakup kan Jesus.

43 Ngan sa kadagmitan, san nagyiyinakan pa siya, si Iudas

inabut, nga usa san nanapulo kag duha, ngan upud niya an kadam-an nga mga katawohan, nga may mga kampilan, ug mga balbag, tikang sa mga puno san mga saserdote ug mga eskriba, ug mga katigurangan.

44 Yana, an nagtubyan sa iya, naghatag sa ira sin tigaman, ngan nasiring: "Kon sin-o an akon hadkan, amo siya; dakpa siya, ngan dad-a sin madig-on gud."

45 Ngan san pag-abut, sa kadagmitan siya dinaup sa iya, ngan nasiring: "Rabi," ngan hadkan siya.

46 Ngan ira ginkaptan siya, ngan gindakup.

47 Ngan an usa san nagkakatukdaw sa hirani, iya hinulbut an iya kampilan, ngan tigbason an uripon san pinakahataas nga saserdote, ngan napalong ang iya talinga.

48 Ngan si Jesus, san pagbaton, siniring sa ira: "¿Sugad ba an iyo pagawas sin patok sa usa nga tikasan, nga may mga kampilan, ug mga balbag, pagdakup sa akon?

49 Sa adlawadlaw ako upud niyo sa simbahan sa panutdo, ngan waray niyo ako pagdakpa, kondi *ini*, basi matuman an Santos nga Surat."

50 Ngan siya ginbabyaanan nira ngatanan, ngan nanmalagyo.

51 Ngan usa nga olitawo nasunud sa iya, nga nagkukurugpus sin usa nga panapton sa iya *lawas* nga hubo. Ngan ira gindakup siya.

52 Kondi iya binayaan an panapton, ngan pinalagyo nga hubo.

Si Jesus sa atubangan san Sanhedrin.

53 Ngan ira gindara si Jesus ngadto san pinakahataas nga saserdote, ngan nagtitirok sa iya an ngatanan nga mga puno san mga saserdote, ug mga katigurangan, ug mga eskriba.

54 Ngan si Pedro sinunud sa iya sin harayo tubtub sa sakub sa sirong san pinakahataas nga saserdote; ngan siya nalinkod upud san mga sorogoon, ngan nagdadangdang siya sa kalayo.

55 Ngan an mga puno san mga saserdote ug an ngatanan san sanhedrin nagpipinamiling sin saksi patok kan Jesus, basi siya patayon. Ngan sira waray pakaagi.

56 Kay damu an nasaksi patok sa iya sin buwa gud, ngan an ira pagsaksi waray pagkakaoroyon.

57 Ngan an usa binuhat, ngan nagsaksi sin buwa patok sa iya, ngan nasiring:

Digitized by Google

58 "Kami nakabati, nga siya nasiring: Akon gugub-on ini nga simbahan, nga ginhimo san mga kamut, ngan sa ikatolo ka adlaw ako magtitindug sin usa, nga diri binuhat san mga kamut."

59 Kondi bisan pa ini, waray gud pagkakauyon an ira pagsaksi.

60 Ngan an pinakahataas nga saserdote tinukdaw sa butnga, ngan nagpakiana kan Jesus, ngan nasiring: "¿Waray mo ba bisan ano nga ibaraton? ¿Ano ini nga iginsasaksi nira patok sa imo?"

61 Kondi siya binnoot, ngan waray magbaton sin bisan ano. Nagpakiana liwat an pinakahataas nga saserdote, ngan nasiring sa iya: "¿Ikaw ba si Kristo, an Anak san Darayawon?"

62 Ngan si Jesus siniring: "Si ako, ngan iyo kikitaon an Anak san Tawo, nga nalingkod sa too san Gahum, ngan makanhi sa mga dampug san kalangitan."

63 Ngan an pinakahataas nga saserdote, san paggusia san iya mga panapton, siniring: "¿Ano pa an aton pagkinahanglan sin mga saksi?

64 Iyo hinbatian an pasipara: ¿ano an iyo ginhunahuna?" Ngan sira ngatanan naghukom sa iya nga angay ipatay.

65 Ngan an iba nagtikang paglura sa iya, ngan gintabonan an iya bayhon, ngan suntukon siya, ngan nasiring sa iya: "Itagna." Ngan an mga sorogoon gintampalo siya san ira mga kamut.

Iginlirong ni Pedro si Jesus.

66 Ngan san nakadto si Pedro sa bungsaran sa sirong, may dinaup nga usa nga sorogoon nga babaye san pinakahataas nga saserdote.

67 Ngan san pakakita kan Pedro, nga nagdadangdangisiya nagkinita sa iya, ngan nasiring: "Upud ka man ni Jesus, nga Nasaretnon."

68 Kondi siya naglirong, ngan nasiring: "Waray ako kikilala, bisan paghibaro kon ano an imo ginyayakan." Ngan siya ginawas ngadto sa garogawas nga bungsaran; ngan tinogaok an manok.

69 Ngan an sorogoon nga babaye, san pagkita sa iya, nagtikang liwat pagsiring san mga nagkakatukdaw sa hirani: "Ini usa sa ira man."

Digitized by Google

70 Kondi siya naglirong liwat. Nğan waray pagiiba an mğa nagkakatukdaw sa harani, siniring liwat kan Pedro: "Matuud gud, usa ka sa ira, kay ikaw Galileanhon, nğan an imo pagyakan sugad *man*."

71 Kondi siya magtikang pagbusa ug pagsumpa: "Ako diri nakilala sini nğa tawo, nğa iyo iginyayakan."

72 Nğan sa kadagmitan an manok tinogaok sa ikaduha. Nğan si Pedro nahanumdum san polong san isiniring ni Jesus sa iya: "Sa waray pa an manok tutugaok sin makaduha, iglilirong mo ako sin makatolo." Nğan san paghunahuna sini, siya nagtinook.

Si Jesus sa atubanğan ni Pilato.

15 NĞAN, sa kadagmitan san pagkaaga, an mğa puno san mğa saserdote upud an mğa katiguranğan ug mğa eskriba, nğan an bug-os nğa sanhedrin, san pagsarabut nira, nğan san kagapus ni Jesas, gindara siya nira, nğan igintubyan siya kan Pilato.

2 Nğan si Pilato nagpakiana sai ya: "¿Hadi ka ba san mğa Iudio?" Nğan siya binaton, nğan siniring sa iya: "Ikaw an nasiring *sito*."

3 Nğan an mğa puno san mğa saserdote nagsumbung sa iya san damu nğa mğa bagay.

4 Nğan si Pilato nagpakiana liwat sa iya, nğan nasiring: "¿Waray ka ba bisan ano nğa ibaraton? Kitaa, kon ano kadamu nğa mğa bagay, nğa ira iginusumbung patok sa imo."

5 Kondi si Jesus waray na magbaton, amo an paghipausa ni Pilato..

6 Nğan sa piesta ikinabatasan niya sa pagbuhi sa ira sin usa nğa bilango, nğa ira pinanğanğaro

7 Nğan didto may usa nğa ginğanğaran si Barabas, nğa bilango nğa upud san iya mğa kaurupud san pagkaribok, nğa nagpakamatay sadto nğa karibok.

8 Nğan san pagsaka, an kadam-an nagtikang panğaro sa iya, nğa pagbuhaton niya sa ira sugad san iya ikinabatasan.

9 Nğan si Pilato nagbaton sa ira, nğan nasiring: "¿Karuyag ba niyo, nğa akon buhian sa iyo an Hadi san mğa Iudio?"

10 Kay siya nagtitihibaro, nğa tunğud san kaawa san mğa puno san mğa saserdote, igintubyan siya.

Digitized by Google

11 Kondi an mga puno san mga saserdote ginukay an kadam-an, basi iya bubian lugud sa ira si Barabas.

12 Ngan si Pilato, san pagbaton, siniring sa ira: "¿Ano man an akon bubuhaton san iyo ginganagaran nga Hadi san mga Iudio?"

13 Ngan sira nagsingit liwat: "¡Igraysang siya sa krus!"

14 Ngan si Pilato siniring sa ira: "Busa, ¿ano nga maraut an iya nabuhat?" Kondi sira nagginulihat gud: "¡Igraysang siya sa krus!"

15 Ngan si Pilato, san karuyag matumanan an kadam-an, ginbuhian sa ira si Barabas, ngan igtubyan si Jesus, sa katapus paghampaka, nga igraysang sa krus.

16 Ngan an mga sondalo isinulud siya sa bungsaran nga amo an pretorio,* ngan gintitirok an bug-os nga panon.

17 Ngan ira ginsul-utan siya sin mapulapula; ngan gintalunay an usa nga parungpurung nga tunukon, ngan ibutang nira sa iya.

18 Ngan sira nagtikang panggomusta sa iya: "¡Himaya, hadi san mga Iudio!"

19 Ngan ira gindagulan siya san usa nga kawayan, ngan ginlud-an siya, ngan nalobod pagsimba sa iya.

20 Ngan san pagyubiti nira sa iya, ira ginlubas an mapulapula, ngan igsul-ut an iya kalugaringon nga mga panapton; ngan ira gindara siya sa gawas, basi igraysang sa krus.

An pagraysang sa krus.

21 Ngan ira ginlugos an usa nga si Simon, nga taga-Sirene, nga nalabay tikang sa horon; nga amay ni Aleksandro ug ni Rupo, basi magpas-an san iya krus.

22 Ngan ira gindara siya ngadto sa lugar nga Golgota, nga kon hubaron, an lugar san usa nga bagol.

23 Ngan pinainum siya nira sin alaksio, nga sinalaktan sin mira; kondi waray niya karawata.

24 Ngan iginraysang siya nira sa krus, ngan pagbahinbahinon an iya mga panapton, ngan nagpapalaran sira an pagdadaraon san tagsatagsa sa ira.

25 Ngan adto ikatolo na an oras, nga ira igraysang sa krus siya.

26 Ngan an sinurat san sumbung patok sa iya, iginsurat sa bawbaw: AN HADI SAN MGA IUDIO.

* *Pretorio*, balay san gobernador.

Digitized by Google

27 Nğan upud sa iya ira iginraysang an duha nğa mğa kawatan, an usa sa iya too, ug an usa sa iya wala.

28 Nğan natuman an Santos nğa Surat, nğa nasiring: "Nğan nahaihap siya upud san mğa maraut."

29 Nğan an mğa nanğanğagi nagpapasipara sa iya, nğan nagtatarotangdo, nğan nasiring: "¡Ah, ikaw an magruruba san simbahan, nğan pagtitindugon mo sa kanan tolo ka adlaw,

30 Magluwas ka, nğan lusad tikang sa krus!"

31 Nğan sugad man an mğa puno san mğa saserdote nagyuyubit an tagsatagsa upud an mğa eskriba, nğan nasiring: "An iba iya ginluwas, sa iya nğahaw diri nakakaluwas.

32 Lumusad yana si Kristo, an hadi ni Israel, tikang sa krus, basi kami kumita nğan tumoo." Nğan an mğa nagraysang sa krus upud sa iya, nagpapakaraut sa iya.

33 Nğan san pag-abut san ikaunum nğa oras, inabut in kadulum sa bug-os nğa tuna, tubtub sa ikasiam nğa oras.

34 Nğan sa ikasiam nğa oras si Jesus nagsingit sa daku nğa tinğug, nğan nasiring: "Eloi, Eloi, ¿lama sabaktani?" nğa kon hubaron: "Dios ko, Dios ko, ¿kay ano nğa ginbunğalusan mo ako?"

35 Nğan an iba san nagkakatukdaw sa harani, san pakabati sito, siniring: "Kitaa, siya nagtatawag kan Elias."

36 Nğan an usa dinalagan, nğan paghomogon sin maopay an usa nğa buga san sooy, nğan itaud sa usa nğa kawayan, nğan ipainum sa iya, nğan nasiring: "Pabayi la, makita kita, kon si Elias kumanhi sa pagtangal sa iya."

37 Nğan si Jesus, san pagsingit san daku nğa tinğug, nabugto an ginhawa.

38 Nğan an biray san simbahan napikas tikang sa igbaw tubtub sa nbus.

39 Nğan an senturion nğa natukdaw sa atubanğan niya, san pakakita nğa nabugto an iya ginhawa, siniring: "Matuud gud, nğa ini nğa tawo Anak san Dios."

40 Nğan didto sa hirayo may nagkikinita man nğa mğa kababaynan, nğa sa ira si Maria Magdalena, ug si Maria, nğa iroy ni Iakobo nğa manghud ni Ioses, ug si Salome;

41 Nğa san nakadto siya sa Galilea nasunud sa iya ug nagmamangno sa iya; nğan damu pa nğa iba nğa mğa kababaynan, nğa nanakaupud sa iya nğadto sa Ierusalem.

Digitized by Google

42 Nğan san kakolop na, kay yana igarandam, nğa kon hubaron an una nğa adlaw san iparahuway,
43 Inabut si Iose nğa taga-Arimatea, bantugan nğa magsaragdon, nğa naghuhulat man san ginhadian san Dios, nğan, sa waray kahadluk, siya nakadto kan Pilato, nğan pinanğaro an lawas ni Jesus.
44 Nğan si Plaito nahapausa nğa patay na, nğan gintawag niya an senturion; nğan siya nagpakiana sa iya, kon maiha na ba nğa mamatay siya.
45 Nğan san paghibaro tikang sa senturion, iya iginhatag an lawas kan Iose.
46 Nğan siya kinwarta sin usa nğa panapton, nğan ginbalogos siya, nğan pagputson san panapton, nğan ibutang sa lulubnğan nğa nahaukab dida sin bato; nğan iya ginpakaliding an usa nğa bato nğadto sa ganghaan san lubnğanan.
47 Nğan si Maria Magdalena, ug si Maria, nğa iroy ni Ioses, nakakita kon diin siya ibutang.

An pagkabanhaw.

16 NĞAN san pag-agi san iparahuway nğa adlaw, si Maria Magdalena ug si Maria, nğa *iroy* ni Iakobo, ug si Salome, nanmalit sin maghamut, basi sira kumadto sa pagdihog sa iya.
2 Nğan san agaaga pa gud, sa siahan nğa adlaw san semana, sira inabut sa lulubnğan, san nasirang an adlaw.
3 Nğan nagigisiringsiring sira: "¿Sin-o an makaliding san bato tikang sa ganghaan san lulubnğan?"
4 Nğan san pagsiplat sira, nakakita nğa an bato ginkaliding, kay daku sin duro an bato.
5 Nğan san pagsulud sa lulubanğan, nakakita sira sin usa nğa olitawo, nğa nalingkod sa too, nğa nagsul-ut sin mabusag nğa panapton, nğan sira nanhipausa.
6 Nğan siya nasiring sa ira: "Diri kamo manhipausa; nagbibiniling kamo kan Jesus nğa Nasaretnon, nğa iginpraysang sa krus: siya nabanhaw; waray dinhi siya. Nğan kitaa, an lugar nğa ira ginbutanğan sa iya.
7 Kondi lakat kamo, nğan siring sa iya mğa tinon-an ug kan Pedro: Siya maguuna sa iyo nğadto sa Galilea, didto iyo hikikit-an siya, sugad san iya isiniring sa iyo."
8 Nğan sira nangowa, nğan namalagyo tikang sa lubnğanan, kay an panğorog ug panhipausa dinakup sa ira; nğan

Digitized by Google

sira waray sumiring sin bisan ano sa bisan sin-o, kay sira nagkakahadluk.

An mga pagpahayag ni Jesus nga nabanhaw.

9 Ngan san pagkabanhaw, san agaaga pa sa siahan nga adlaw san semana, siya napakita siahan kan Maria Magdalena, nga iya ginpagowaan sin pito nga yawa.

10 Siya linakat, ngan igsumat sa mga kaupud niya sadto nga nanhahayhay ug nanonook sira.

11 Ngan, san ira pakabati nga siya buhi, ug nga iya hinkitan, waray sira manoo.

12 Ngan sa katapus sito, siya pagpahayag sa lain nga dagway sa duha sa ira, nga naglalakat natikadto sa horon.

13 Sira nakadto man, ngan igsumat sa iba; ngan bisan pa ini, sira waray tomoo.

14 Ngan wara pagiiha, siya napahayag sa nanapulo kag usa, nga nangingiling sira sa lamesa, ngan ginsaway sira sa kakulang nira sin pagtoo ug kamatig-a sin kasingkasing, kay sira waray totoo sadton mga nagpakakita sa iya sa katapus niya kabanhaw.

15 Ngan siya siniring sa ira: "Lakat kamo sa bug-os nga kalibutan, ngan igwali an Maopay nga Sumat sa ngatanan nga mga tawo.

16 An matoo, ngan mabaptisan, maluluwas; kondi an diri matoo, paghuhukman sin sirot.

17 Ngan ini nga mga tigaman maupud sadton mga nagtotoo: sa akon ngaran ira papangawason an mga yawa; sira magyayakan sin bag-o nga mga yinaknan.

18 Sira makakakaput sin mga bitin, ngan kon uminum sira sin mga butang nga makahihilo, diri makakaraut sa ira; ira ibubutang an ira mga kamot sa mga magsakit, ngan sira matatambal."

19 Busa, an Ginoo, san pakatapus pagyakan niya sa ira, ginbayaw siya ngadto sa langit, ngan liningkod sa too san Dios.

20 Ngan sira nagkagowa, ngan nanwali sa ngatanan nga lugar, ngan an Ginoo nagbubuhat upud sa ira, ngan pagmatuud san polong tungud san mga tigaman nga naupud. Hinaot pa unta.

Digitized by Google

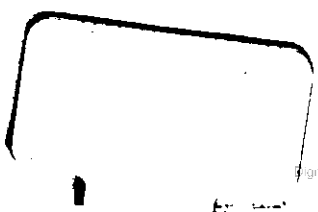
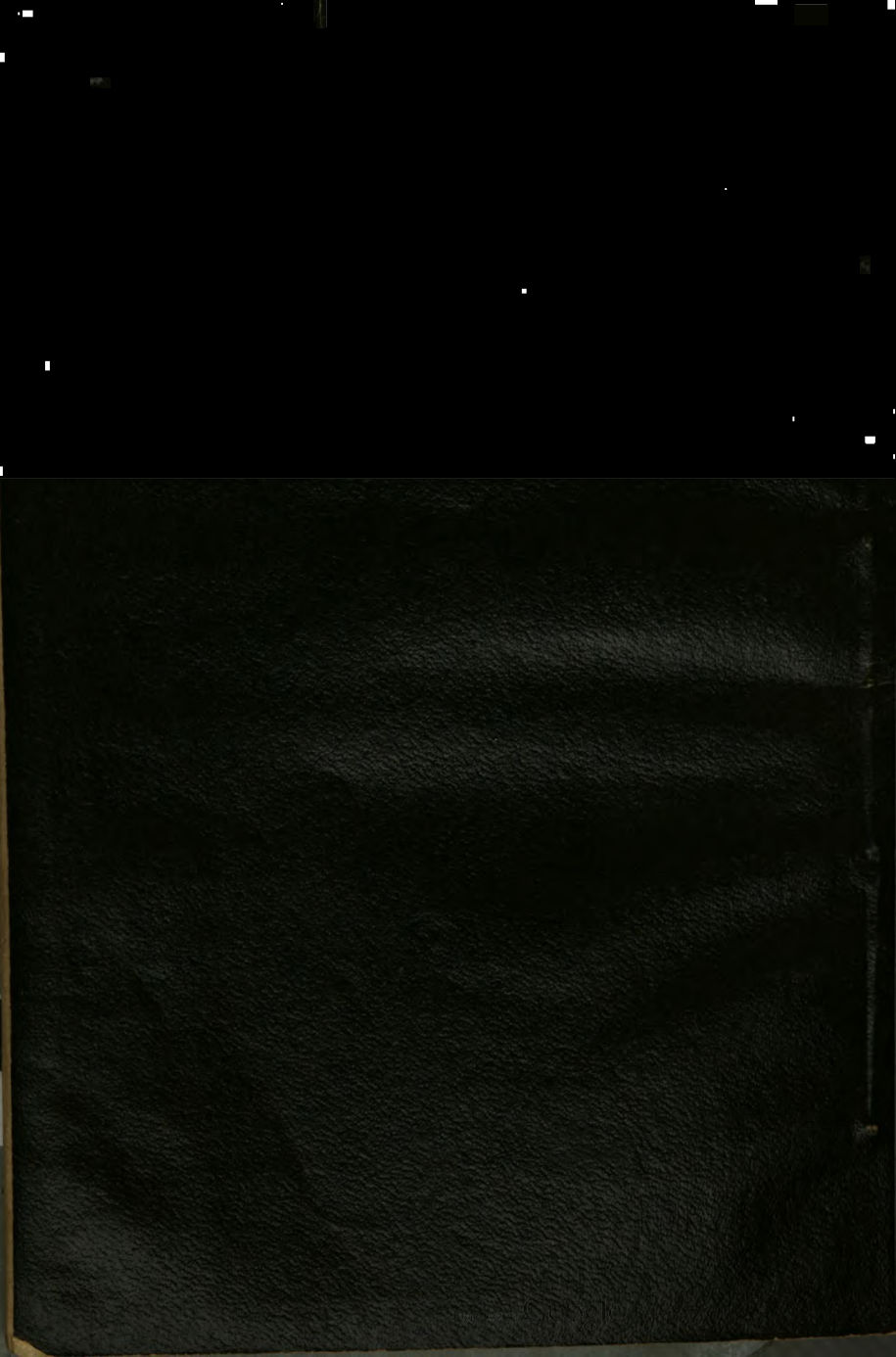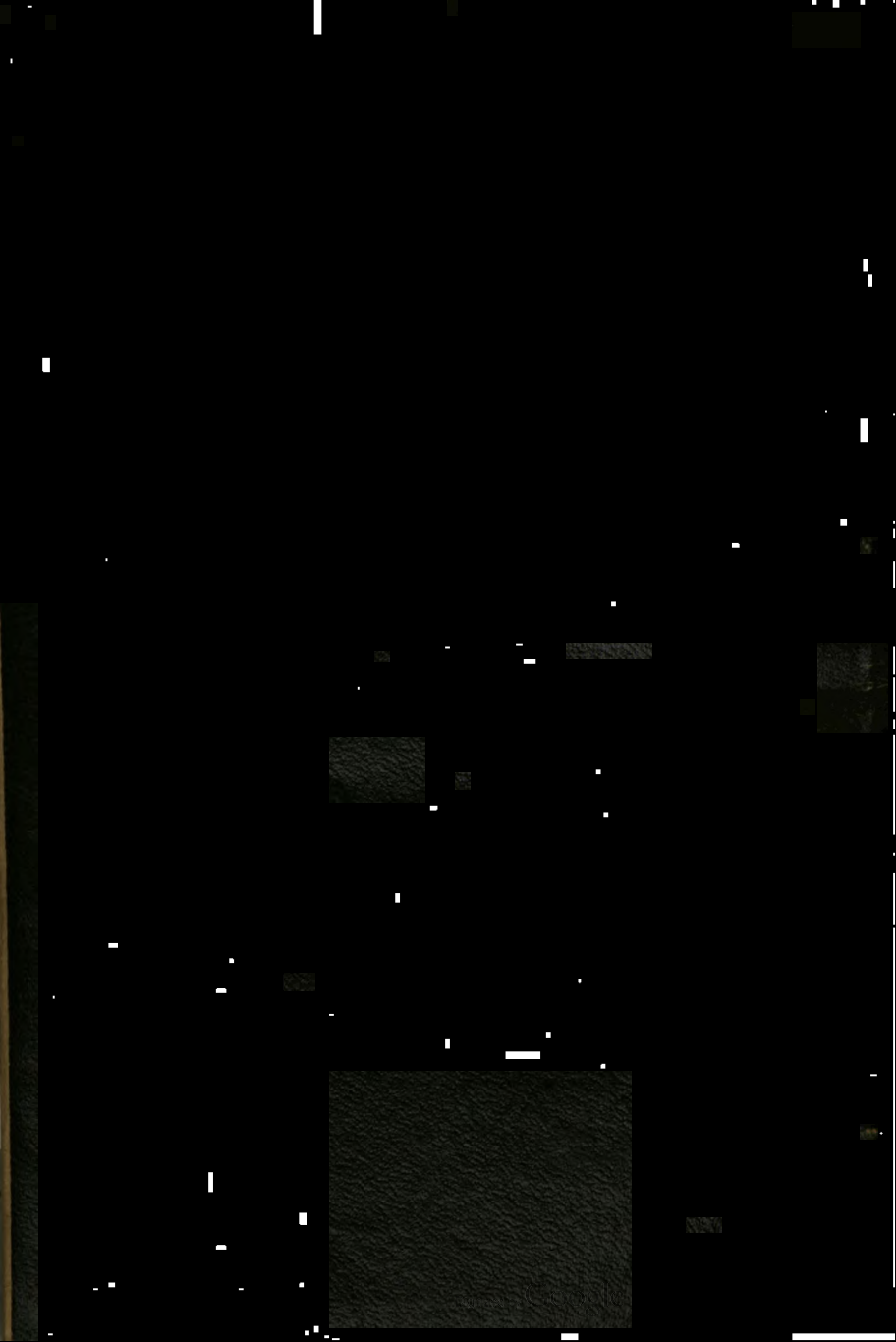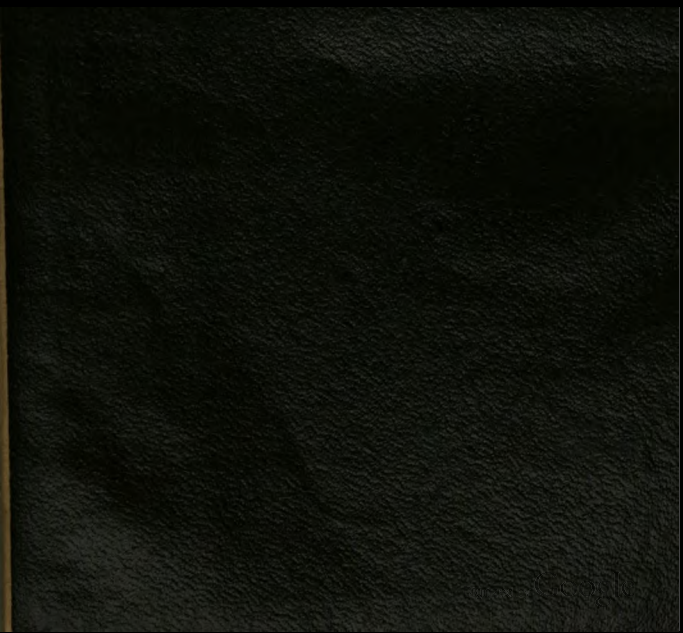
Digitized by Google